

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozestvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2996, 2994 in 2954

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate,
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENE

Konec iluzionistične politike

Naj bo še tako bridko, treba je priznati, da je politika, ki jo je napram Nemčiji vodil pokojni Aristide Briand, bila zgrešena. Danes, ko je Hitler z brezobzirnim terorjem potlačil nemško demokracijo, s katero je svojčas sodbodoumi francoski državnik sklepal razne pakete, ki naj bi evropski mir za vedno zagurali, so padle vse iluzije, na katere so gradili zastopniki evropske demokracije stavbo mednarodne vzajemnosti in sodelovanja. V fatalnem razvoju dogodkov od upalne ustanovitve Zveze narodov, ki je potegnili v svoj krog, če ne kot svojo članico pa vsaj kot dragoceno pospeševalko svojih nalog, celo unijo ruskih sovjetskih republik, ki je spočetka bila tej »buržuazni ustanovi« načeloma nasprotna, do današnjega momenta, ko nemški plemenski nacionalizem vse pogodbe in obveze med narodi proglašajo za ni vredne krpe papirja — se je izkazala stara resnica, da se mir tudi pri najboljši volji ne da ohraniti, ako je le eden, ki ga noče in ga namenoma izpodkopa. Zato se zdi, da so imeli prav tisti, ki si iz nezaupanja do človeškega egoizma in do ohranjevalnih, osvajaških in maščevalnih nagonov državnih organizmov od ženevske ustanove niso že izpočetka obetali preveč in ki so zlasti Francijo svarili pred politiko, ki more prinesiti le razočaranje.

Bila je zelo lepa, a skrajno riskirana gesta, ko so francoske susedne čete zapustile desno obrežje Rena. Temu plemenitemu činu odkritosrčne želje po likvidaciji prošlosti, ki bi ob dobri volji premaganega nasprotnika lahko že danes privedel do mirne in sporazumne prilagoditve verzajske pogodbe novim političnim in gospodarskim razmeram sveta, je sledila cela vrsta pogodb, ki so Nemčijo osvobodile tako plačila vojne odškodnine kakor onih vojaških klavzul, ki so ji bile naložene, da ne bi mogla več presenetiti sveta s kakšnim takim napadom kakor je bil oni leta 1914 na Belgijo. Če kdo le kolikšak realno misli, mora priznati, da Nemčija na toliko popustljivost zapadnih velesil ni odgovorila s ničemer drugim, kakor da je zahtevala vedno več, ne da bi zato od svoje strani dala najmanjšo koncesijo miroljubnemu razpoloženju evropske demokracije, ki od Nemčije ni zahtevala ničesar drugega, kakor da se prilagodi novemu času, da se idejno preusmeri in za svoj napad da moralno zadoščenje z opustitvijo vsrke maščevalne misli in zanašanja na surovo silo.

Odgovor Nemčije na ta prizadevanja je danes jasno pred nami. Imamo pred seboj državo, ki je evropski demokraciji in njenemu stremeljenju po popolni preorientaciji evropskega duha v smislu spoštovanja mednarodnega prava, po narodni strpnosti in sodelovanju vseh narodov, po poglobitvi načel svobode, enakopravnosti in samoodločitve, odgovorila s proklamacijo fašizma in izvajanjem njegovih načel z vsemi sredstvi nasilja, fizične premoči in terorja ter z zanetivostjo najnebrzdanejšega plemenskega sovraštva. Vilhemova Nemčija, ki je slonela na birokraciji, katere se je držala vsaj pisane nastave, je v vsem svojem imperikalizmu le blede senca napram barbarstvu, ki se je ustoličilo v Nemčiji s Hitlerjem in njegovimi pajdasi. Podzavestni, nagonski, korenski smisel tega ni ničesar drugega, kakor da se iz svobodnega nemškega državljanca ustvari slep član črede, ki bo, oduševljena po svojih »führerih«, z neodoljivo silo planila po svojih nasprotnikih in nomenklatura svet in narode, ki so itak samo gnoj za vladstvo izvoljenega nemškega plemena. Komur to še ni jasno, naj prelika le nekaj hitlerjevskih literature; in kar Nemec naniče, to tudi izjavi v življenju s tistim krutim primitivizmom, ki je tej rasi odnekada lasten.

Nismo niti utopisti, da bi pripisovali golim idejam miru, sporazuma in bratske vzajemnosti magično moč, niti spadamo med one, ki bi se dali prevarati od lepih besed in praznih gest, za katerimi se spretno skrivajo živalski pragoni. Kljub temu mora vsak pravičen človek priznati, da je zapadna demokracija v petnajstih letih po vojni jako veliko storila za to, da se mir utrdi in ohrani, da med narodi in državami zavladajo boljši in stalnejši odnosi in da se ti odnosi, ki so bili doslej doleteni zgolj po sili in so temeljili večkrat na krivici, v vsakem slučaju pa na egoističnih preračunih, postavijo na bolj moralno podlago. Naj spomnim samo na to, kako so zapadne demokracije obravnavale tudi v praksi vprašanje takozvanih mandatov (Irak, Palestina, Sirija itd.) čisto drugače, nego se je svojčas postopalo s kolonialnimi deželami, ki so bile v polnem pomenu besede brezpravni objekti. Brez dvoma je po vojni v vsa vprašanja meddržavnih in mednarodnih odnosov prodiral duh večje pravičnosti in se je odkritosrčno stremelo za tem, da vsako vprašanje, ki nastane med dvema državama, pride pred forum vseh držav in se tam sporazumno reši po načelih prava in morale. Tega nihče ne more zanikati. In vendar utegne vse to postati prazen nič, ako bo zgled fašistične Nemčije zopet vzbudil in ojačil vse divje bojaželje, osvajačne in na silo s silo odgovarjajoče nagone v Evropi. Nobena pacifiistična ideja, nobena mednarodna institucija, noben mirovni pakt nima več pomena in učinka, ako se mu le ena večja sila ustavi, ga negira in podtalno izpodkopa. Zakaj baš na polju meddržavnih in mednarodnih odnosov velja fatalni zakon, da ima zlo, naj se zdi še tako neznan, večjo moč od dobrega. In če je temu tako, potem so gotovo imeli prav tisti, ki so se takrat, ko je Briand s vso odkritostjo svojega temperamenta stiskal roke nemškemu delegatom v Ženevi, s skrbjo spraševali, kaj bo iz tega.

Posledice te politike občuti Evropa z vso silo danes, ko je razorožitvena konferenca na tem, da se brez vsakega rezultata razide, in ko so njena posvetovalna ročila tako malo, da mnogi dvomijo, če se bo sploh še kdaj sešla. Zaradi potuha, ki jo daje Nemčiji ona velesila,

Razsajanje podivjanih Hitlerjevih vandalov prenehalo

Kako „čistijo“ nemške dežele

Zakaj je kapitulirala Bavarska

Minister za propagando režima dr. Goebbels

Dunaj, 14. marca. tg. Brzjavno izvemo iz Berlina, da se je osrednja vlada zavedla težkih posledic, ki bi jih imelo še nadaljnje divjanje neodgovornih elementov proti političnim nasprotnikom. Notranja ministra države in Prusije, Frick in Göring, sta davi izdala najstrožje odredbe proti vandalizmu in sploh proti nezakonitemu nastopanju hitlerjevih pristaev proti komurkoli v Nemčiji.

Položaj je postal nevarnejši

ker se je celo policija bala oboroženih Hitlerjevih tolp, ki so imele popolnoma svobodne roke pri izvrševanju nasilstev nad osebami in premoženji. V mnogih slučajih se je policija rajši odstranila, samo da ne bi prišla v konflikt s podivjanimi hitlerjevci.

Bavarski lev utihnil

Ricinusovo olje zopet v časteh

Graz, 14. marca. tg. »Grazer Volksblatt« poroča o zasebni brzjavici z Dunaja, da je prav za prav bavarski princ Ruprecht sam preprečil, da Bavarska ni pokazala več odporne sile, ko je njena samostojnost utonila v Hitlerjevi poplavi. Svoje dni, tako piše graški list, je celo ministrski predsednik Held javno izjavljal, da bo Bavarska vsakega nemškega komisarja, ki bi prišel na Bavarsko, že na meji zaprla. Pri tem je vlada mislila na zadnjo karto, ki jo je hotela igrati, namreč na proglašenje monarhije. Vse je bilo določeno, toda princ Ruprecht sam se je temu protivil, češ, da sedaj ni pravi trenutek in da državni udari te vrste ne uspevajo, kadar konjunktura pada. Princ Ruprecht tudi ni maral vzeti na svoje rame odgovornosti za prelom ustave.

Prepozno ...

Vladne stranke so princa pa le pregovarjale in ko se je Hitlerjev režim začel uveljavljati z vso silo po vseh nemških deželah, ko je padla samostojnost dežel druga za drugo, se je tudi princ Ruprecht omečal in privolil v pogajanja, da prepreči, da bi samostojnost bavarske države, ki so jo ustvarili Wittelsbachi, naenkrat prenehala. Pogajanja so se vršila med vlado in med njim, toda na malenkostnih vprašanjih so se razbila. Vlada je zahtevala od princa garancijo, da ne bo vlačil nazaj aristokracije in da naj se zadovolji z malo plačo (apanažo), ki bi pa bila itak še dosti velika. Princ Ruprecht ni maral sprejeti prvega pogoja in se tudi glede vsote ni mogel zediniti, ker je obubožan in je zahteval višje prejemke.

Ker ni prišlo do soglasja, so se pogajanja razbila, to, riliko pa je porabil Hitler, da je poslal starejša »Haudegen« generala von Eppa kot državnega komisarja v državo, ki se je pogajala, če naj napravi puč ali ne. Tertius gaudet. Tretji se vedno veselil, če se dva prepirata.

Dunajska vremenska napoved: Zapadni vetrovi, konec nočnega mraza, polagoma se bo pooblačilo, pozneje pa je od zapada pričakovati padavin.

ki je prva prižgala bakljo fašizma, da se uniči vse, kar je po vojni ustvarila ideja demokracije vzajemnosti narodov in njihovih medsebojnih odnosov na temelju pravice — se nemški delegati v Ženevi sedaj z resnično germansko trmoglavostjo postavljajo na stališče, da se mora ves svet čez noč razorožiti ali pa se bodo oni do zob oborožili, češ da so od vseh strani ogroženi od sosedov, ki komaj čakajo, da planejo po Nemčiji in jo razkosajo! Toda še bolj ko italijanska diplomacija so tega krivi oni zastopniki Francije in Anglije, ki so 12. decembra leta 1932 v svoji plemenitosti šli tako daleč, da so priznali Nemčiji načeloma enakopravnost v vojaškem oziru, s čemer se je podrl glavni temelj verzajske mirovne pogodbe, ne da bi bila Nemčija to ogromno koncesijo plačala s tim drugim, kakor s čisto nedolžnimi frazami o svoji »trdni volji po miru«. Seveda takrat nista vedela niti verjela ne Macdonald ne Paul-Boncour, da bodo po Nemčiji že v kratkem povsod zmagovito vihrale barve predvojnega nemškega v družbi s kljukastim križem — toda političkom se ne odpusča ničesar in oni morajo nositi odgovornost tudi za to, kar se je zgodilo čisto proti njihovi dobri volji in nameram. Danes je g. Macdonald v Ženevi, da reši razorožitveno konferenco smrti, toda vse kaže, da je prišel zastoj in da je čisto brez moči sprito posledic, ki jih je rodila politika skrajne gentlemanske popustljivosti napram

Zdelo se je, da je v po svoji discipliniranosti po vsem svetu znani Nemčiji nastopil brezpravni red, da se je vrnila doba osebnega krvnega maščevanja, ko je vsakemu dovoljeno, da brutalno gaži zakone, brez strahu pred kaznijo. Od vseh strani nemške države so prihajale vesti o znakih nezadovoljnosti, ki se rodi povsod, kjerkoli civiliziran ali neciviliziran

Človek nima več zatočišča pri zakonu

Osrednja vlada je razumela nevarnost položaja in je zato odredila najstrožje kazni za vsake posamezne kazenske ekspedicije proti komurkoli. »V Nemčiji mora vladati zakon«, pravi državni kancelar. Čas je bil, da je prišlo to razumevanje. Pretekli teden, najkvečji in tudi najstrahotnejši v zgodovini moderne Nemčije, bo moral biti izbrisan iz spominov nemških državljanov in tudi inozemcev, če bo Nemčija reflektirala na to, da se je naziva za kulturni narod, zgrajen na suvereniteti prava in pravice. Imenovane naredbe so prebivalstvo pomirile. Osrednja vlada pa nadaljuje z »očiščevanjem« in je večeraj

odstavila ogromne mase županov

po vsej Nemčiji. Občinski odbori velikih mest kot so Köln, Frankfurt, Mannheim, Koblenz, Düsseldorf, Nürnberg, Augsburg, Ludwigshafen, Leipzig, Dresden, Magdeburg... so odstopili ali bili odstavljani. Najpomembnejša žrtev je kölnski župan dr. Adenauer. Po najnovejših poročilih bo uveden tudi poseben davek na židovske veletrgovine, »ki so 14 let izmogavale nemško ljudstvo in je sedaj čas in pravica, da od svojega plena nekaj vrnejo nemškemu narodu«.

Hitler je „vzel čez“ Bavarsko

Dunaj, 14. marca. tg. Vedno težje je dobiti točno obvestila o dogodkih v Nemčiji. Casopisje je postalo blede, ker je podvrženo najstrožji cenzuri. Nemški radio zveni od samih navduševalnih govorov hitlerjevskih vodij. Privatna pisma, ki bi poročala o političnih dogodkih, ne prihajajo več v roke adresentom. Zasebni brzjavici politične vsebine so zaplenjeni. Telefonski razgovori so pod najstrožjo kontrolo in se prekinajo, če se dotaknejo politike. Pod takimi pogoji si ni mogoče več ustvariti točne slike o resničnem položaju v Nemčiji. Številnim beguncem komunističnega in židovskega porekla pa, ki polnijo dunajske kavarne s kolikor mogoče divji poročili, tudi ni mogoče povsem verjeti.

Bavarsko časopisje

Niti iz sosednje Bavarske poročila niso zanesljiva. Za enkrat se je ugotovilo samo toliko, da so prepovedani vsi komunistični listi, večina socialdemokratskih, med njimi tudi stara »Münchner Post«, velik del katoliških, kakor vplivni »Bayrischer Kurier«, medtem ko so bile redakcije drugih listov kratkoma zasledene od hitlerjevcev in izhajajo sedaj pod vodstvom drugih urednikov. Ta usoda je zadela tudi »Münchner Neueste Nachrichten«.

Državni poslanec Ulitzka in hvaležnost hitler ancev

Katovice, 12. marca. (Posebno poročilo »Slovenec« — W. O.) Med najznačilnejše dogodke, ki spremljajo »Hitlerjevo revolucijo« v Nemčiji, spada brez dvoma znamenito zborovanje centurme v Gleiwitzu, ki se je koočalo z barbarskim napadom oboroženih nacionalističnih čet na zborovalce in na njihovega voditelja državnega poslanca Ulitzko, ki je bil pri tej priliki težko ranjen.

državi in narodu, ki mu je sila bog in edini kretalec zgodovine.

Pertinax pripoveduje, da je Macdonald, ki si v Ženevi ne ve pomagati, dejal večeraj češkoslovaški minister dr. Beneš: »Ako se ne boste udali zahtevam Berlina, potem bo v Nemčiji izbruhnila revolucija razočaranih množic proti Hitlerju in bo konec vznemirjanju sveta — ako pa boste tudi topot Nemcem popustili, bo fašistični revoluciji sledila druga svetovna vojna.« Kot Jugoslovani moramo ministru zavestno države le pritrditi, zakaj čisto jasno je, da Nemčiji ni nič na razorožitvi in da stavlja nemogoče zahtevo po splošni razorožitvi brez političnih jamstev za mir samo zato, da dobi opravilno za ponovno lastno razorožitev, ki naj rodi novo vojno za upostavitve Germanije v še večji moči in slavi, nego so si jo zamislili cesarji »svete rimske države germanske nacije«. Zato tudi mi mislimo, da je prišel čas, ko se mora Nemčiji odločno brez vsake pacifiistične sentimentalnosti reči, da mora ona kapitulirati pred miroljubno Evropo in pred njeno trdno voljo, da se ta mir na dan in v glavnem nepremakljivih podlagah ohrani — ne pa Evropa pred njo! Zakaj z Nemčijo Adolfa Hitlerja se ne more in ne sme govoriti drugače kakor z zavestjo moči in sile, kajti le ta jezik bo ona razumela! Politika pokojnega g. Brianda in njegovih somišljenikov pa spada med napake, ki se ne smejo več ponoviti.

„Izraunavanje“ z ricinusom

Izgleda, da se je novi režim posluževal pri »izraunavanju« na Bavarskem tudi iz časov fašizma znanega ricinusovega olja. Tako je bil občinski odbornik (ljudske stranke) Obermayer v Münchenu napaden v spalnici, napojen z ricinusom in nato vržen skozi okno na ulico. Sedaj umira v bolnišnici. Ista nesreča se je dogodila državnemu tožilu dr. Siegelu v Münchenu, katerega so napadli oboroženi hitlerjevci ponoči, ga napojili z ricinusom, mu zvezali roke in mu prilepili velik plakat z napisom: »Nočem se več pritoževati na policijo«, na hrbet. Nič manj srečen ni bil veliki rabi Baerwald, ki je moral po 12 revolverskih cevni izpiti velike količine ricinusovega zdravilnega olja.

Centrumski tisk v Porenju v rokah Hitlerja

Po poročilih, ki smo jih prejeli preko Prage in Zürich, so večina vsi lokalni komunistični »socialdemokratskih organizacij« zasedeni od Hitlerjeve milice. Radio postaje javljajo same vsako nadaljnjo zasedbo. Prav tako se sliši, da nameravajo zasedati večino socialdemokratskega tiska po vsem ozemlju nemške države.

V kolikor se tiče centurmskih listov, nobena informacija ni zanesljiva. Dozdeva se, da so hitlerjevci zasedli vse katoliške tiskarne in uredništva v Porenju, a niso ukinili nobenega lista, niti izvršili kakšna razdeljenja.

Socialistični tisk

Berlin, 14. marca. tg. Danes je potekla prepoved za izhajanje socialno-demokratskih listov na Pruskem, pa se je podaljšala za 14 dni. Razen tega je bilo do 13. septembra prepovedano izhajanje tednika »Die Volksbühne«. Nadaljuje se akcija proti socialdemokratski stranki in njenim organizacijam. Reichsbanner in železna fronta sta sedaj razpuščeni in prepovedani tudi za Würtemberg. V Oldenburgu so sedaj prepovedani tudi vsi javni shodi socialno-demokratske stranke. — Na Saksionskem so v celi vrsti obratov odstranili socialno-demokratske obratne svetnike in jih zamenjali z narodno-socialističnimi. To postopanje se utemeljuje z naredbjo državnega komisarja za Saksionsko, po kateri se imajo opustiti vsi komunistični člani obratnih svetov.

Stotine novih aretacij

Königsberg, 14. marca. tg. V Vzhodni Prusiji je bilo v ponedeljek in torek mnogo aretacij. V Meidenburgu so prepeljali v varnostni zapor 32 voditeljev komunistične stranke in 5 voditeljev socialno-demokratske stranke, v okrožju Labiau pa 400 funkcionarjev komunistov in socialnih demokratov. Tudi v Deutsch Eylau so zaprli voditelje komunistov in socialnih demokratov ter Reichsbannerja. V Riesenburgu so aretirali 5 komunističnih voditeljev, preteklo noč pa so člani SS aretirali več kot 30 odbornikov socialnih demokratov in komunistov, poleg tega pa tudi nekatere judovske trgovce.

Na dopust!

Po izidu mestnih volitev je pruski komisarji notranji minister Göring poslal na dopust pet socialnodemokratskih članov berlinskega magistrata, in sicer župana Langeja, finančnega, gradbenega in šolskega referenta ter enega občinskega svetnika, s takojšnjo veljavnostjo. Voditelj narodnosocialistične frakcije v berlinskem občinskem svetu je bil pridružen višjemu županu dr. Sahmu kot komisar za posebno porabo.

Služaj je tem bolj pikanten, ker je ta državni poslanec Ulitzka, čeravno poljske krvi, začasa plebiscita v Šleziji obrnil hrbet svojemu narodu ter postal vodja nemških nacionalistov v plebiscitni borbi proti svojim lastnim krvnim bratom. Ko je namreč državni poslanec zapušča zborovalno dvorano, se mu je približala skupina oboroženih mladencev. Eden med njimi je udaril poslanca s težkim, s svincom obloženim kolom preko glave, da se je zgrudil ves s krvjo oblit na tla. Centrum je takoj na to brzjavno protestiral pri predsedniku republike Hindenburgu proti tako barbarskim metodam, češ, da je bil nekdanji vodja nemških nacionalistov v plebiscitnem boju v Šleziji od uniformiranih hitlerjancev javno napaden, ozmerjan in težko pretepen in da prosijo od predsednika zaščite.

Ko so prelata Ulitzkega peljali v bolnišnico, so zdivjani hitlerjevci nadaljevali demonstracije proti njemu, ga obmetavali z grobimi psovskami in ga z besedami »Pojd nazaj na Poljsko, kjer si doma« sramotili. Dogodek je bil edinstven v tukajšnjih političnih analih. Med Poljaki pa je vzbudil nemalo zadoščenja, ker tako hitlerjevci plačujejo narodne izdajalce.

Brezovka se vrača

Dresden, 14. marca. AA. Državni komisar na Saksionskem je dovolil uvedbo telesne kazni v saksionskih šolah, čeprav šolski zakon to prepoveduje.

Zadnji dnevi vpisovanja na ljublj. univerzi

Do 16. t. m. mora biti plačanih 30 Din za bolniški fond (lahko po položnici). Do 20. pa se mora izvršiti osebni vpis in plačati taksa 100 Din, ki se kot kolek prilepi na osebni izkaz. Ostala šolnina pa mora biti vplačana do 15. maja.

Notranja kriza v Avstriji

Viharno ozračje

Dunaj, 14. marca. tg. Notranje politični položaj se je bolj poostiril. Ni bilo moč doseči sporazuma med vladnimi strankami ter med velenemško in socialno demokratsko opozicijo radi jutrišnje seje narodnega sveta. Vlada je za zopetni sestanek narodnega sveta stavila predpogoji, da pristane opozicija na razširjene pravice podpredsednika, s katerimi naj se naredbenim polom izpremenijo zvezni svet in stanovsko zbornico.

V nižjizvstniškem deželnem zboru je bila viharna seja. Narodnosocialistični poslanec Leopold je razkrival preteče vojne nevarnosti. Trdil je, da je pripravljenih 10.000 Madjarov, da pridejo v heimwehrovskih uniformah v Avstrijo, da je Jugoslavija poklicala pod orožje 40.000 mož in da čehoslovaki zbirajo čete v Bratislavi. Nadaljeval je: V Rimu so izplačali Starhembergovemu Heimwehru en milijon šilingov, da bi delal proti priključitvi k Nemčiji. Heimwehr bo na Dunaju prihodnje dni začela izdati za ta denar tri nove liste. Heimwehr se je v Rimu proti rezerzu za izvršitev propagande obvezala za novo državno izdajo: ratska madjarska Avstrija. V trenutku, ko bo prikorakalo 10.000 Madjarov v Dunajsko Novo mesto, bodo Jugoslovani vdrlili na Štajersko, Čehi pa bodo prekorakali severno mejo Avstrije. Nadaljeval besede govornika pa so utonile v velikem hrupu.

Socialnodemokratski govornik namestnik deželne glavarja Helmer je potem ostro napadal

vlado in izjavil, da se bodo delavci z vsemi sredstvi, ki so na razpolago, branili proti temu, da bi jih spravili zopet v stari suženjski jarem. Krščanski socialni deželni glavar in bivši zvezni kancler dr. Buresch je zahteval prilagoditev na novi čas. Z enim glasom večine socialnih demokratov in narodnih socialistov je bil potem sprejet socialnodemokratski predlog, s katerim zahteva deželni zbor, da se takoj obnovi ustavno stanje v narodnem svetu. Krščansko socialni predlog zaupnice za vlado dr. Dollfusa pa je bil odklonjen.

Vojaške pravice avstrijskega predsednika

Dunaj, 14. marca. tg. Ministrski svet je nocoj izdal naredbu na podlagi vojnogospodarskega pooblastilnega zakona, po katerem razpolaže zvezni predsednik kot vrhovni poveljnik zvezne vojske namesto narodnega sveta o sklicanju vojakov na dopust in o pridrževanju dosluženih vojakov. V razlogih za to naredbu se navaja, da od tedaj, ko je bilo dano zveznemu predsedniku vrhovno poveljstvo nad vojsko, ni bilo pojasnjeno, kdo ima odločati o sklicanju vojakov na dopust in o pridrževanju dosluženih vojakov. Vsekakor pa je značilno, da je smatrala Dollfusova vlada ravno v sedanjem času za potrebno, razjasniti to vprašanje.

Od Severnega do Sredozemskega morja

Italija podpira „Anschluss“

Pariz, 14. marca. tg. Rimski dopisnik „Tempea“ objavlja v svojem listu zelo značilna in zanimiva razmotrivanja o zblizanju med fašistično Italijo in Hitlerjevo Nemčijo in se vprašuje, če bo Italija manj nasprotna zedinjenju med Nemčijo in Avstrijo, če bi to zahteval Hitler, kot pa je bila svoje dni, marca 1931, ko je stal na čelu nemške vlade dr. Brüning. On popisuje, kako je v Rimu stopil v stik z najrazličnejšimi političnimi krogi ter prihaja do zaključka, da bi bil Mussolini pripravljen, da

Žrtuje na oltar ljubezni do Hitlerja

tudi življenjske interese Italije, ki bi bili ogroženi v slučaju „Anschlusa“. Nemčija in Avstrija bi se zedinili brez šundra in brez kakšnega nadaljnega pojasnila, a Italija bi prevzela naloge, da brani v zboru vesele, predvsem proti Franciji in Angliji to združuje. Italija da bi opravičevala „Anschluss“ posebno s poudarkom, da je pakt Male antante nujnost zedinjenja ustvaril in da Avstrija in Nemčija za izvajanje Male antante nimata drugega odgovora, kot pa da se iz dveh držav zlijeva v eno politično enoto.

On je zapazil tudi, da so italijanski politični krogi

Razorožitvena konferenca v popolni zagati

Francija zahteva, da se Nemčija ne sme oborožiti - Omahovanje g. MacDonalda

London, 14. marca. ž. Dopisnik „Daily Herald“ poroča iz Zeneve, da je dobil informacije iz prvega vira, zlasti pa informacije o pogajanjih med Boncourjem in MacDonaldom. Po svojih zadnjih informativnih razgovorih s predstavniki raznih držav in delegacij se je do temelja izpremenilo dosedanje stališče MacDonalda, ki ni samo proti tako zvanemu premirju v oboroževanju, ampak tudi proti vsaki okoliščini konference, ker bi Nemčija v enem in drugem slučaju odgovorila s ponovnim oboroževanjem. MacDonald meni, da naj bi Francija privolila v redukcijo svojih vojnih sil tudi brez posebnih političnih garancij.

Boncour je bil zaradi tega nastopa angleškega prvega ministra nekoliko nezadovoljen ter je odločno zavrnil njegov predlog, posebno pa še radi tega, ker se skuša zvaliti odgovornost za neuspeh razorožitvene konference na Francijo. Zahteval je, da se smatra kot krivca za ta neuspeh Nemčijo in Italijo. Na vsak način bo Francija zahtevala absolutne garancije, da Nemčija v nobenem slučaju, pa niti v slučaju neuspeha omenjene konference, ne bo smela izvršiti ponovne oborožitve. V tej smeri zahteva Francija predvsem sistem mednarodne kontrole za pobijanje nemškega tajnega oboroževanja.

Zeneva, 14. marca. ž. Iz krogov francoske delegacije se čuje, da bo Francija smatrala priznanje enakopravnosti Nemčije, ki je bilo izvršeno s deklaracijo Francije in Anglije 12. decembra 1932, za neveljavno, ker nemška vlada noče sedaj priznati francoske zahteve po varnosti. V zvezi s tem je Paul Boncour predložil MacDonaldu, da bi bila Francija pripravljena pristopiti k minimalnemu sporazumu, če se izpolnijo naslednji štiri pogoji:

1. Da ta sporazum podpisajo vse države.
2. Da se doseže sporazum tudi v pomorski razorožitvi med veselimi.
3. Da se osnuje stalni nadzorovalni odbor.
4. Da se v Nemčiji s posebno klavzulo prepreči oboroževanje.

Gdanski konflikt poravnat

Zeneva, 14. marca. tg. Preteklo noč so prišle iz Varšave nove instrukcije, nakar se je v načelu poravnalo med poljskim zun. ministrom Beckom in senatnim predsednikom v Gdansk dr. Ziehmom senatno vprašanje o „Westerplatte“. V smislu dogovora med obema vodilnima državnikoma je poljski zunanji minister Beck še prej, preden je povzel besedo poročevalec, angleški zunanji minister Simon, stavil senatnemu predsedniku iz Gdanskega dr. Ziehm uvrščanje: Ali more senat svobodnega mesta Gdanskega jamčiti, da so bile ukrenjene zadostne odredbe, da se prepreči vsako motenje poljskih pravic na polotoku Westerplatte v gdanskem pristanišču? — Senatni predsednik Ziehm je odgovoril, da sicer ne vidi nobenega vzroka, zakaj se je stavilo nanj to vprašanje, da pa se niti trenutek ne pomišlja, da ne bi na to vprašanje odgovoril pritrdilno. Na to besedo je potem izjavil poljski zunanji minister, da z ozirom na izjavo senatnega predsednika sporoča, da je njegova vlada takoj odredila, da se poljska straža na Westerplatte zniža na normalno stanje, da poljska vlada ni nikdar nameravala spremeniti s svojimi odredbami pravnega položaja na Westerplatte in da poljska vlada odredbe, ki ne odgovarja veljavnim določbam, nikakor ne smatra za prece-dentni slučaj.

Iz Narodne skupščine

Debata o proračunu

Belgrad, 14. marca. 1. Na smotnji seji narodne skupščine, ki je trajala do ene ponoči, so govorili po poslanec Pavliču še sledeči poslanci: Milan Cuković, dr. Vošnjak, ki je kritiziral postopanje vlade in govoril obširno o ekspozeju finančnega ministra ter se dotaknil tudi padea dinarja. Dr. Vošnjak je izjavil, da je razlog za padanje dinarja iskati v visoki stabilizaciji, svobodnem izvozu dinarja, nesodobni trgovinski politiki in neugodni plačilni bilanci in podobno. Ob koncu je dr. Vošnjak izjavil, da bo v načelu glasoval s svojimi tovariši proti predloženemu proračunu. On in njegovi tovariši pa bodo glasovali za proračun vrhovne državne uprave, za proračun zunanjega ministrstva in za proračun mornariškega in vojnega ministrstva.

Za dr. Vošnjakom je govoril dr. Vlada Stanisij, ki se je obširno bavil s raznimi punktacijami.

Kot zadnji je govoril dr. Milovan Krba, ki se je bavil s punktacijami.

Današnja seja narodne skupščine se je pričela ob pol 9. Udeleželi se je tudi predsednik vlade z nekaterimi ministri.

Najprej je bila prečitana interpelacija dr. Metikoša na prometnega ministra o nezakonito porabljenem bolniškem in pokojniškem fondu v znesku 20 milijonov Din od strani rečne plovbe.

Nato so takoj prešli na nadaljevanje proračunske debate. Prvi je govoril dr. Metikoš, ki je prečital svojo ločeno mnenje o proračunskem predlogu ter kritiziral vladno postopanje, ker je vlada šele sedaj napravila pred narodno skupščino novi državni proračun. Vzrok temu zavlačevanju so tudi razne punktacije. Dr. Metikoš se je v nadaljnjem svojem govoru bavil s raznimi deklaracijami. Nato je prešel na vprašanje korupcije in našteval razne vile, ki so zrastle po Dalmaciji, Belgradu in v Zagrebu in ki so bile zgrajene od denarja, ki so ga spravili v žep ljudje, kateri so imeli opravka z reparacijami in podobno. Zato je potrebno, da se preišče, odkod so dobili ti ljudje tako ogromno premoženje, odkod jim ta denar. Njihovo premoženje naj se konfiscira in porabi za brezposelne. Kazen za take ljudi naj bi bila robija in vešala. Obstoja tudi vprašanje brezposelnosti, saj je pri nas vsega skupaj 150.000 nezaposlenih delavcev in to predvsem delavcev pri gozdarskih podjetjih. Dr. Metikoš je zato predlagal, da naj bi ministrstvo za gozdove in rudnike prisililo podjetja, ki imajo z državo dolgoročne pogodbe, da takoj nadaljujejo s prekinjenim delom ali pa naj se te pogodbe razveljavijo. Tudi se ne plačujejo dolgovi. Samo prometno ministrstvo dolguje ministrstvu za gozdove in rude 550 milijonov dinarjev za premost, zaradi česar mora stradati 18.000 državnih rudarjev, ki ne dobivajo pravočasno svojega zaslužka. Nadalje dolguje ministrstvo za socialno politiko ministrstvu za gozdove in rudnike za razne cevi 50 milijonov dinarjev. In sedaj prihaja vlada še s predlogom, da se zemljinarina zviša za polnih 150 milijonov Din in meče na ramena našega osirotelega kmeta še nova bremena, ko kmet ne more niti prodati svojih pridelkov. Zaradi tega bo dr. Metikoš glasoval proti proračunu.

Za njim je govoril dr. Stefan Čirič v imenu kluba JRKD. Zanimal je napade predgovornika ter

opozarjal skupščino na razne punktacije. Za zemljinarino izjavlja, da bi se morala staviti z dnevnega reda. Glasoval bo za proračun.

Tretji je govoril Vasilije Trbič, ki se je po-drobno bavil s posameznimi deklaracijami.

Za Trbičem je govoril Gjura Leušić. V političnem delu svojega govora se je obširno bavil s raznimi deklaracijami. Izjavil je, da bo glasoval proti predlogu.

S tem je bila popoldanska seja zaključena in se je nadaljevala ob 4 popoldne.

Popoldanska seja

Prvi je govoril poslanec Karlo Gajšek, ki je uvodoma izjavil, da je prišel s svojimi tovariši v narodno skupščino z velikim optimizmom. Bavil se je s raznimi punktacijami.

Za njim je govoril dr. Slavko Sečarov, ki je uvodoma branil svoje ločeno mnenje, ki ga je predložil narodni skupščini s svojimi tovariši. Obširno se je bavil s finančno politiko, se dotaknil raznih deklaracij in naprosil narodno skupščino, da pri razpravi o proračunu v podrobnostih glasuje proti postavki zemljinarje.

Nato je govoril dr. Kešeljevič. Govornik se je bavil s raznimi punktacijami ter izjavil, da je s temi punktacijami prišel prvi na dan dr. Marinković v Nišu.

Za dr. Kešeljevičem je govoril dr. Bačić, ki je napadal posamezne postavke proračuna in so pečal obširno z različnimi deklaracijami. Glasoval bo proti proračunu.

Naslednji govornik je bil Mita Dimitrijevič, ki je obširno razpravljao o zunanjih politikah in o vprašanju razorožitve ter izjavil, da je ta ideja propadla, zlasti se po Hitlerjevi zmagi v Nemčiji. Obširno se je nato bavil z revizionističnimi težnjami. Revizija pomeni v skrajni konsekvenci stare meje, kjer so Madjari bili vedno v manjšini. Polemiziral je z govorom grofa Bethlena v Berlinu ter izjavil, da, kakor predstavlja Madjarska voljo proti prodiranju Slovanov, tako mi nismo voljni dopustiti, da bi bila Madjarska most za prodiranje Germanov na vzhod. Boli nasprotno, smatrali smo, da se Madjarska z nami skupaj bori proti temu. Poslanec Dimitrijevič se čudi, da Italija podpira take revizionistične težnje, kajti če je že govor o reviziji, imamo tudi mi pravico zahtevati revizijo naših meja v Istri. Nato je govornik prešel na notranje-politične razmere in ugotovil, da se normalizacija političnih razmer in pomirjenje duhov ne more doseči s punktacijami in deklaracijami o federaciji. Z novim zakonom o banovinah je treba ustvariti prave in resnične samoupravne enote in sploh bi bilo potrebno še nekaj poskusiti, češar od sedaj še nismo, to pa je, časopisju dati popolno svobodo in pustiti narod, da gre na popolnoma svobodno volitve. S temi besedami je poslanec Dimitrijevič končal svoj govor. Glasoval bo za proračun.

Nato je govoril poslanec dr. Zivan Lukić, ki je kritiziral dosedanje delovanje vlade, ki ni enotna. Protestiral je proti punktacijam in na koncu izjavil, da bo glasoval proti predlogu.

Nato je bila seja prekinjena in se bo nadaljevala od pol 10 naprej ter bo trajala do 4 jutraj.

Posledice Hitlerjeve zmage ob Baltiku

Poljska obrača hrbet Madjarom in išče MA „Naj bo konec madjarske komedije“

Varšava, 14. marca. tg. Zelo ugledna poljska revija „Naša bodočnost“, idejni organ poljskih konservativnih krogov, ki so do sedaj trdovratno branili idejo tesnega sodelovanja med Poljsko in Madjarsko, objavlja v svoji zadnji številki načelen članek, napisan od glavnega urednika grofa Janca Bobrznyskega, ki je izval ogromno senzacijo v varšavskih in inozemskih političnih krogih, predvsem zaradi tega, ker zastopa revija mnenje onih krogov, na katere se naslanja sedanji režim na Poljskem.

Grof Bobrznyski v tem članku zelo ostro napada madjarsko-germanofilsko politiko in obtožuje Madjare, da so do sedaj vedno izigravali svoje prijateljstvo napram Poljski, da so poljskemu narodu trosili pesek v oči, računajoč na naivno navdušenje Poljske, ki izhaja iz tradicionalnega poljsko-madjarskega prijateljstva. Te komedije mora biti enkrat za vselej konec. Madjarska se nahaja v nemškem revizionističnem taboru in se pripravlja na vojko, ki bo bolj nevarna za poljske zapadne meje, kakor pa za Slovaško, kajti v slučaju nove vojne bo Madjare prefazila Mala antanta, med-

tem ko bo teža vse nemške ofenzive naperjena proti poljskemu Pomorju, poljski šleziji in Velikopoljski.

Grof Bobrznyski v imenu krogov, ki jih revija zastopa, iskreno pozdravlja pakt Male antante in rotli poljsko vlado, da naj Mali antanti posveti vso svojo iskreno pozornost. Poljska mora stopiti z Malo antanto v kar najtesnejše zveze, ker tako zahtevajo njeni življenjski interesi.

Grof Bobrznyski se peča nadalje v svojem članku z zamislijo velike gospodarske zveze med državami, ki ležijo med Baltičkim morjem in Jadranom. Razgovorjal se je sam osebno z madjarskimi in bolgarskimi politikmi, ter jim predložil svoj načrt in jih zaprosil za njihovo mnenje. Od obeh strani je dobil kategoričen odklonilni odgovor. Celotaki ljudje, ki so stari iz izraziti prijatelji Poljske, so mu priznali, da polagajo tako Madjari kakor Bolgari vse svoje nade v nemško revizionistično politiko. Pisatelj poziva ves poljski narod, naj se zato resno in za vselej otrese vseh iluzij glede Madjarov in naj se čim tesneje oklene prijateljev Male antante.

Napetost med Anglijo in Rusijo

London, 14. marca. ž. Zaradi aretacije uradnikov Metropolitan Wickers Limited so pogajanja med Anglijo in Rusijo postala zelo napeta. To nerazpoloženje je tem večje, ker angleškemu poslaniku ni uspelo zvedeti od ruskega komisarja za zunanje zadeve za vzrok nenadnih aretacij. Izvršenih je bilo še več aretacij in so agentje GPU spravili pod streho šest Angležev in 25 Rusov.

Moškva, 14. marca. ž. Uradno potrjujejo, da so bili po zaslišanju izpušeni angleški državljani na svobodo, vendar pa so morali dati garancije, da ne bodo zapustili Moskve. Izpuščenih je bilo pet angleških državljanov.

Rusija in Romunija

Bukarešt, 14. marca. tg. Videti je, da se je v zadnjem času preokrenilo vprašanje rusko-romunskega dogovora o nenapadanju, ki ga radi nespo-rumazma v besedilu ni bilo močogoče podpisati. Tako se čuje, da je ljudski komisar Litvinov izjavil v Zenevi, da je Rusija pripravljena začeti nova pogajanja in jih privesti do dobrega konca. Romunska vlada je tudi pripravljena k obnovi pogajanj, vendar je po novem paktu male antante potrebno, da so vse tri države male antante v tem vprašanju edine.

Balkanska konferenca

Belgrad, 14. marca. AA. Dne 17. t. m. se se-tane v Bukarešti svet balkanske konference. Na dnevnem redu tega sestanka bo razen drugih vprašanj tudi vprašanje, kje naj se sestane bližajoča se balkanska konferenca.

V imenu Jugoslavije se udeleže zasedanja sveta konference bivši minister dr. Vasilije Jovanović kot predsednik delegacije in dr. Ksenofon Sahović in dr. Žika Topalović. Naši delegati odpo-tujejo drevi skupno z albanskimi delegati v Bu-karešto.

Madj. zunanji minister v Rimu

Rim, 14. marca. tg. Kakor doznavamo, bo madjarski zunanji minister iz Zeneve odpotoval v Rim, kamor bo dospel v četrtek zvečer. Sprejel ga bo Mussolini. Namerava pa se tudi avdijenca pri papežu.

Obsodba dr. Pernarja

Belgrad, 14. marca. AA. Danes ob pol 12 je državno sodišče za zaščito države izreklo razsodbo v procesu proti dr. Ivanu Pernarju, Gjuru Kemeliju, Viktorju Košutiću, Petru Pasariću, Fabianu Plazoniću in Pašku Kaliterni, obtoženim po zakonu o zaščiti države zaradi širjenja letakov, hujškajnu na nasilje proti državnim oblastvom in ogražanju javnega reda.

Državno sodišče za zaščito države je progla-silo na podlagi čl. 1, točke 1 in odstavka 1 štiri izmed obtožencev za krive in jih obsodilo:

dr. Ivana Pernarja na leto dni strogega za-pora, Gjuru Kemelija na polmesečno strogega zapore, Petra Pasarića na 8 mesecev strogega za-pora in izgubo državne službe.

Vsem obojemnim se vsteje preiskovalni zapor v kazni.

Fabian Plazonić in Paško Kaliterna sta opro-šćena obtožbe po čl. 280 kazenskega postopka.

Jugoslavija v Lyonu

Belgrad, 14. marca. AA. Na letošnjem med-narodnem velesejmu v Lyonu je uradno zastopana tudi naša država. Naš paviljon na tem velesejmu je organiziral trgovinski muzej pri trgovinskem ministertvu. Obisk našega paviljona je zelo velik. Posebno se je opazilo zanimanje gospodarskih kro-gov, za našo živino, les, usnje, fižol in vino. Vod-stvo velesejma priredil izjemno za našo državo jugoslovanski dan, ki bo 18. t. m. Na programu bo-djo jugoslovanske narodne pesmi in glasha, razen tega pa še tri predavanja, in sicer o turistiki v Jugoslaviji, o gospodarskih razmerah v Jugosla-viji in o trgovinskih zvezah med Jugoslavijo in Francijo.

Železna sv. maša na Okroglem

Prelat msgr. Tomo Zupan slavi 70letnico svoje nove maše

Naklo, 14. marca.

Praznik smo imeli. Lahko to zapišem. V ponedeljek zvečer po Ave Mariji so se najprej oglašili visoki zvonovi na podružnici okrogelski in oznanjali sosesi ter bližnji Bessici, da imamo jubilej železne maše. Kot radostni vzklili duševnega razpoloženja so pokali možnarji — ker to ni malenkost, imeti jubila v svoji sosesi. Kmalu za okrogelskimi visokimi glasovi so se pridružili še slovesnejši naklanski in v ubranem pritrkovanju povečali slovesnost. Za sklep pa še zvonovi iz podružnice strahinjske, tako da je bila kmalu vsa fara pod utisom železne maše.

Ob sedmih zjutraj je bila najprej sveta maša pri podružnični cerkvi na Okroglem, ki se je darovala za gospoda jubila. Opravi jo je naklanski kaplan Ivan Spendal. Deputacija dekliške kongregacije in deset deklic iz Marijinega vrta so prejeli v tem namenu tudi sveto obhajilo. Za tem pa v gradišč k železni maši. Soseka Okroglo je bila do malega vsa navzoča. Marijina kongregacija je pozdravila g. jubila pred odhodom v kapelo s priščno gratulacijo in ga prosila za božji blagoslov in memento. Kot sv. Janeza Evangelista, ki je bil ob visoki starosti mož miru, ljubezni in zmagi, gleda tudi ona njega, vsega prepojenega Kristu-

sove krvi... Deset deklic je po svoji starosti dosegalo ravno starost g. jubila-železomašnika, 70 let. G. jubila je bil vidno ginjen.

Pozdravili so ga še zastopniki mlekarke, kmetijske zadruge in gasilnega društva. Mnogo zaslug ima za gospodarsko in kulturno življenje v fari, zato so storili s tem samo svojo dolžnost.

Med sveto mašo je vladala grobna tišina in nepopisna pobožnost. Solze so zalesketale v očeh vseh, ko je gospod jubila navzočim častilcem položil na srce, naj spoštujejo četrto božjo postavo, ki zagotavlja dolgo življenje. Njemu je Bog resnično izpolnil svojo obljubo, saj je nosil svoje starše v ljubezni in spoštovanju na rokah. Staršem in otrokom so veljale te besede in ni dvoma, da so segle vsem do srca, saj so videli božjo obljubo pred seboj uresničeno.

Kdor je bil navzoč pri sveti daritvi, saj ni imel vtisa, da ima pred seboj železomašnika. Taka živahnost, žilavost, glasna molitev, res, nerazumljivo...

Za enajsto uro so se pripeljali z avtomobilom prvi častilci in gratulanti: dekan teol. fakultete dr. Aleš Ušeničnik, generalni vikar, stolni kanonik Ignacij Nadrah, stolni kanonik Alojzij Stroj, kanonik, profesor dr. Gregor Pečjak in mestni župnik, pisatelj Franc S. Finžgar.

Zadnja pot župnika Čačiča

Crensovec, dne 11. marca.

Gospoda župnika Čačiča ni več med nami. Odšel je v kraj, odkoder ni več vrnitve. Župnika plaka za svojim duhovnim očetom in pastirjem. Komaj 50 let je bil star, a že je moral zapustiti to solzno dolino. 18 let je pastiral v obširni crensovski župniji. Veliko je delal, dosti grenkih ur je preživel, a gotovo bi še hotel živeti med svojimi župljani. Na videz je bil sicer pokojni zelo močan človek, a zdrav ni bil. Zbolel je pred nekaj dnevi na gripo, dobil je pljučnico in ker je bil srce slabo, je podlegel in izdihnil v četrtek popoldne ob pol dveh.

Pogreb, ki se je vršil danes popoldne, je dosegel, kako je bil pokojni priljubljen v svoji fari in med duhovščino. Ze veliko pred napovedano uro so se zbrala dobesedno cela fara okrog župnišča, kjer je bilo truplo položeno na parob. Veliko ljudi je prišlo tudi iz drugih župnij. Pogreba se je udeležilo 24 duhovnikov, med drugimi oba prekmurska dekana, dekan iz Križevca pri Ljutomeru g. Weigl, g. Lovrec iz Ljutomerja, dr. Meško iz Maribora i. dr. Na pogrebu so bili tudi okr. načelnik dr. Trstenjak, oba dr. Škrliča, bivši primarij bolnišnice v Soboti in njegov sin in veliko drugih odličnih osebnosti iz vse Slovenske krajine. Poslovilne besede v cerkvi je imel g. dekan Jerič, ki je tudi pogreb vodil. Mašo pa je opravil čast. kanonik gosp. Slepce. Šolski otroci so zapeli dve pesmi v slovo. Pomlad je prišla bo, ko tebe vidi na svet' ne bo, tebe bodo djali v to črno zemljo, tako so nam zapeli otroci. Učiteljstvo je prišlo na pogreb z otroci iz vseh šol crensovskih župnij in ravnatoka tudi gasilci. Vence je bilo zelo veliko, najlepši med njimi duhovščine lendavske dekanije.

Ljudstvo je šlo žalostnih src s pokopališča. To laži nas zaveš, da je pokojni že pri nebeškem Očetu, kjer moli za nas. Naj počiva v miru. Žalostni materi naše iskreno sožalje.

Tomaž Orasch:

Pogoji za življenje na zemlji

Pogoji, pod katerimi je možno življenje, spadajo v dve skupini: prva skupina je luč in toplota, druga skupina je zrak in voda. Vso luč in vso toploto, ki prihaja praktično v poštev, dobiva zemlja od sonca, okrog katerega se vrti, in sicer tako, da je njena vrtilna doba 365. del njene obhodne dobe okrog sonca.

Vzemimo slučaj, da je vrtilna doba enaka obhodni dobi zemlje okrog sonca. Imeli bi slučaj kakor ga imamo pri sestavi zemlja—luna. Ena in ista polovica bi bila vedno in vselej obrnjena proti soncu, druga polovica vedno obrnjena proč od sonca. Na eni strani skozi tisočletja in tisočletja trajajoči dan in žgoča vročina; na drugi polobli skozi tisočletja in tisočletja trajajoča noč in mrz vesoljstva — 273 stopinj Celzija pod ničlo. Življenje na zemlji bi bilo izključeno.

Vzemimo slučaj, da se zemlja pri svojem obhodu okrog sonca sploh ne vrti. Slučaj in položaj bi bil sledeči: enkrat v teku enega leta bi sonce obsijalo celo oblo zemlje. Slehera točka na zemlji bi imela po pol leta dan in po pol leta noč. Pogoji za bivanje življenja bi bil zelo neugoden, če ne sploh nemogoč.

Zemlja se vrti, kakor se vrti. A ekliptika oziroma os ni naklonjena za 23 in pol stopinj proti polnutniku oziroma proti svojemu tiru. Noč in dan se vrstita, kakor se vrstita danes. A menjajočih se letnih časov ni. Leto za letom imamo isto tropično podnebje na polnutniku in njega bližini, subtropično v večjih širinah, mrzlo in vedno mrzlejša, do popolnega zimskega in vedno trajajočega v višjih in najvišjih širinah. Življenje je na zemlji mogoče.

Vzemimo slučaj: ekliptika je nagnjena, a ne za 23 in pol stopinj, ampak za 30 stopinj. Imamo zelo močno se udeležujoče se letne čase. Zelo

mrzle zime, zelo vroča poletja. Nagle prehode od zime do poletja, z vsemi katastrofami, katere povzroča navedno hitro taljenje ogromnih množin ledu in snega sleherni pomlad; posledica so strahotne povodnji sleherni pomlad. Življenje je možno, ni pa dan zanj maksimum in optimum, kakor je dan pri naklonu za 23 in pol stopinj. Maksimum je največja možna površina na zemlji za življenje; optimum najugodnejši pogoji. Oboje je dano za zemljo po naklonu za 23 in pol stopinj. Ali je to samo slučaj?

Druška skupina pogojev za bivanje življenja na zemlji sta: zrak in voda.

Zemljo obdaja ozračje, ki po večini obstaja iz dušika in kisika. Sorazmerje med njima je tako, da je pripravno in porabno za dihanje živih tvarin. Dušik in kisik nista kemično spojena, ker tedaj ne bi bila uporabna za dihanje, ampak sta samo mehanično zmešana. A vendar v zvezi temu zraku življenje na zemlji ne bi bilo možno, če ne bi oklep ozračje oklep, ki onemogoča pot ultravijoličastim žarkom na zemljo. Ta oklep je ozonski oklep. Ozon je trikratni kisik, to se pravi: trije atomi kisika so združeni v eno molekulo ozona. V višini med 20 do 30 kilometrov se nahaja v zraku vedno v isti množini ta ozon; samo v množini, ki tvori promile zraka, a ta množina zadostuje, da absorbira, uniči ultravijoličaste žarke, ki prihajajo od sonca, v taki meri, da ne morejo več škodovati življenju na zemlji. Ultravijoličasti žarki namreč razkrojijo protoplazmo, ki je temeljna snov vsega življenja. Če bi prišli vsi ultravijoličasti žarki od sonca na zemljo, se na zemlji protoplazma ne bi mogla razviti — življenje ne bi bilo mogoče. Ozonski oklep pa to prepreči. Ali je to samo slučaj?

Od površja zemeljske oble, ki meri 500 milijonov kvadr. kilometrov, obsega površje oceanov 360 milj. kv. km — torej dve tretjini. Še bolj se premakne to razmerje v prid vode, če upoštevamo tudi globoko oceano. Profesor Penk je izračunal: Če bi bilo površje zemlje vsepovsod enako ravno, bi pokrivalo vesoljno zemljo morje z globotino 2640 metrov. Takoj pa razumemo to razmerje med zemljo in morjem, če se spomnimo, da rabi en kilogram leša za svojo rast in svoj razvoj 800 kg. torej 8 meterskih stolov vode.

Tudi ustne sluznice obolijo

če ust ne negujete dnevno s pravim antiseptičnim sredstvom.

ODOL

je antiseptičen in prore tudi v najbolj skrite kote in gube ustne dupline. ODOL ohrani usta čista ter jih reši vseh bakterij in uniči vse nabrane ostanke jedi. Uporabljajte zaradi tega za nego ust sigurno učinkoviti in že 40 let preizkušeni ODOL

Msgr. Valentinčič, stolni župnik v Gorici -- aretiran

Belgrad, 14. marca.

Aretiran je bil v Gorici msgr. Ignacij Valentinčič, stolni župnik. O aretaciji ni bilo izdano službeno poročilo, ker se fašistična oblastva sploh ne čutijo dolžna dati pojasnil o svojih policijskih ukrepih. Kolikor je bilo mogoče dosedaj izvedeti iz drugih virov, je bil msgr. Valentinčič aretiran pod pretezo, da je kot upravitelj premoženja goriške stolnice prodal neko starinsko podobo

Matere božje, ki je bila umetniške vrednosti. Po litnična oblastva so se postavila na stališče, da bi si moral stolni župnik prej izposlovati zadevno dovoljenje od oblastev, ki v smislu zakona nadzirajo umetnine trajne vrednosti. Msgr. Valentinčič je seveda prodal podobo za račun stolnice, ker je bila tudi njena last Resnični namen aretacije je bil pač ta, da bi slovenskega duhovnika odstranili z župniškega mesta.

Krščanska dobrodelnost v Celju

Delo Vincencijeve konference v Celju.

Celje, 14. marca 1933.

Pret. teden so se zbrali v fantovski sobi v Domu delovni člani in prijatelji Vincencijeve konference sv. Danijela, da podajo račun o svojem delovanju v preteklem letu. Občni zbor je otvoril gosp. predsednik Mihelčič, ki se je v lepih besedah spominjal pokojnega delavnega člana gosp. Franca Kmecla. Zatem je orisal današnji splošni gospodarski položaj, zaradi katerega najbolj trpe ravno reveži. Govoril je tudi o Pomožni akciji. Končno se je zahvalil vsem, ki so pomagali konferenci v preteklem letu in jih prosil, naj ostanejo zvesti tudi v bodoče.

Iz tajnikovega poročila samo glavne podatke: V preteklem letu se je vse delo Vincencijeve konference preselilo v pisarno Uprave »Slovenec«. Od tedaj naprej so se vrstili obiski v pisarni dan za dnem in je bilo včasih toliko ljudi, da je bila velika soba skoraj premajhna. Tu se je vršilo registriranje revežev, med katerimi so bili v tekoči zimi v največji meri udeleženi brezposelni. Ko se je jeseni osnovala Pomožna akcija za Celje in okolico, je k tej akciji pristopila tudi naša konferenca v nadi, da se s tem njeno delo malo razbremenijo. Poslala je v odbor Pomožne akcije tudi dva svoja člana. Ko je bila osnovana Pomožna akcija, je bilo v

načelu sklenjeno, da posamezna karitativna društva v tekoči zimi prenehajo z nabiranjem darov, česar se je držala pa le Vincencijeva konferenca, in je zaradi tega opustila o vseh svetih običajno štetje obiskovalcev grobov. Brezposelna akcija je pa kmalu zaradi velikega števila prosilcev in majhnih denarnih sredstev zašla v težave, zaradi česar je morala v najhujši zimi prenehati z delovanjem. Od tedaj so se množili obiski v pisarni Vincencijeve konference in le s težavo je ta vršila svojo nalogo. Najbolj smo se ozirali na množestevilne družine brezposelnih. Veliko skrbi smo polagali tudi starim in onemoglim. Vincencijeva konferenca je podpirala načeloma samo z živili, v nekaj slučajih je pomagala plačati tudi stanarino in prispevala za čevlje in obleko. Konferenca je imela zadnje leto 57 podpirancev in je bilo izdanih 340 nakaznic. Konferenca šteje 15 delovnih članov. Tajnik je končal svoje poročilo z apelom na dobra srca, naj bi še nadalje pomagala lajšati bedo, ki je posebno sedaj dosegla višek in naj privedejo v vrste dobrotnikov Vincencijeve družbe še mnogo drugih.

Iz blagajniškega poročila. Zaradi že zgoraj omenjene Pomožne akcije prispevki v preteklem letu niso prihajali v taki množini kakor prejšnja leta, vendar je naša konferenca še vedno dovolj dobrih src, ki so ji pomagala lajšati bedo. Med največjega dobrotnika v preteklem letu šteje neimenovanega dobrotnika, ki je daroval 10.000 Din, dalje kr. bansko upravo v Ljubljani 2000 Din, in s posebnim zadovoljstvom je bilo na obnem zboru konstatirano, da je občina Celje okolica darovala kljub krizi to leto 2000 Din, za kar ji bodi izrečena na tem mestu posebna zahvala. Bilo je še mnogo drugih darovalcev, ki so tudi po svojih močeh pomagali lajšati bedo. Izdatkov je imela konferenca v preteklem letu: izredne denarne podpore so znašale 383.50, za obleko in obuvale 3882.12 Din, za kurivo 370 Din, živila v denarni vrednosti 13.970.95 Din, stanarina 375 Din, skupaj 18.981.57 Din. Blagajnik se je zahvalil vsem darovalcem in jih prosil, naj ostanejo zvesti konferenci tudi še v bodoče.

Da se razbremenijo delo Vincencijeve konference, je bil v preteklem letu ustanovljen mladinski osek. Mladinski osek je poslal 244 osebam oziroma ustanovam okoliščino. Osek hoče za počitnice organizirati letovanje revnih dijakov iz Celja in drugih centrov pri bogatih dobrotnikih na deželi. Starejšim dijakom bo osek načeloma nudil podporo le, če sprejmejo instrukcije pridnih dijakov, ki v šoli slabše izhajajo, na ta način se navadijo na delo. Mladinski osek je imel skupno 6491.50 Din dohodkov, vseh stroškov je bilo 884.35 Din.

Likerji vseh vrst

odlične kvalitete 1 Din 40—

Delikatese FR. KHAM, Miklošičeva 8 Specerija

Boben poje

V občini Smartno ob Paki, katera šteje 2000 duš, je bilo preteklo nedeljo t. j. 12. t. m. pri cerkvi razglašeni 70 dražb pri 70 posestnikih in obrtnikih. Dražbe so 14. in 15. t. m. Torej v eni občini v dveh dneh 70 dražb! Mislimo, da to v zadosti jasni luči kaže, kako trpita kmet in obrtnik v tej krizi. Kaj takega še pač menda ni bilo nikoli, vsaj najstarejši ljudje tega ne pomnijo. Bog se nas

Kakšne makarone jemo v Ljubljani

Prejeli smo: Največ se povsod konzumira testenine, ki ne vsebujejo nikakih jajc, ampak so narejene kakor kruh le iz moke in vode. Tovarne prodajajo take testenine trgovcem dva do dva in pol dinarja dražje kakor stane moka. V tem za- slušku so zapopadeni stroški izdelovanja, zaboji, tovarnina, dobiček in kolo. Kalo nastane vsled tega, ker se izdela iz kg moke le 95 do 98 dkg testenin in ne kakor pri kruhu 130 dkg. Jasno je, da mora kupec iz tega sklepati, da take testenine ne morejo vsebovati jajc, ki stanejo zimo in leto povprečno Din 1.— komad. Testenine se barvajo od pamtiveka, pa ne zato, da bi se kupce varalo, ampak ker je na to navajen in o tem poučen. V Italiji, ki je domovina testenin, barvanje takih testenin ni prepovedano, čeprav se jih tam več konzumira kakor kruha.

Nekatere tovarne so tuintam poskušale uvesti nebarvane testenine že iz tega razloga, da bi si približale tisočake, ki jih izdajajo vsako leto za barvo, ki jo dobivajo iz inozemstva. Zal pa so za- dele na odpor kupčevskega občinstva, ki zavrača nebarvane testenine. V Srbiji morajo biti testenine celo tako intenzivno barvane, da izgledajo rdeče kakor žefran. Tako na lahko barvane testenine, kakršne pri nas prodajajo, splošno zavračajo. Močno barvanim testeninam dajo tam vsled tega prednost, ker mora postati voda, v kateri so se kuhale, temno rdeča. To pa vsled tega, ker uživajo testenine z vodo vred, ki jo zabelijo in začimbijo.

Pravilnik, ki ga je izdala ministrstvo, ne pre- poveduje barvanja živil, ampak predpisuje, da se upravljaljo le zdravju neškodljive barve. Glede barvanja testenin pravilnik ni omenja, pač pa je rečeno, da se ne sme barvati kruh in pecivo. Baje se je pa prevajalca, ki je prevajal pravilnik iz »Schweizerisches Lebensmittelgesetzbuch«, vrnila pomota. Tam je namreč rečeno, da se ne sme barvati kruh in testenine, ne pa kruh in pecivo.

Kaj bo danes?

Drama: »Slava in njeni mešetarji«. Red Sreda.
Opera: »Pri belem konjaku«. Red B.
Kino Kodeljevo: Vesela kavalirija. Krasna opereta iz vojaškega življenja.

Nofno službo imajo lekarni: dr. Piccoli, Du- najska cesta 6 in mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

**V času krize vsak izbira
izmed dobrega najboljše,
k Slamični korak ubira,
pa je vedno dobre volje!**

○ Ljudska knjižnica na Miklošičevi cesti 7, v palači Vojnejeve posojilnice, posluje redno od 8 do 12 ter od 2 do 7. Knjižnica je bogato zalo- žena s slovenskimi in nemškimi leposlovnimi knji- gami. Knjige se izposojajo tudi za daljšo dobo na deželo. P. t. občinstvu se obisk knjižnice toplo priporoča.

○ Zgodovinski spomeniki v Ljubljani. Svoj- čas smo poročali, da je občinski svet sprejel pravilnik o zaščiti zgodovinskih spomenikov v Ljubljani. Ta pravilnik določa več postopov v Ljubljani in spomenikov, ki se ne smejo pre- davljati brez odobrenja strokovnjakov. Ta pra- vilnik pa je samo začel in ga je te dni poslal mestni gradbeni odbor v presojo Narodnemu muzeju, ki bo nedvomno podal o tej zadevi svoje strokovno mnenje ter stavi svoje pre- dloge. Prav tako je gradbeni odbor poslal osnutek pravilnika tudi dvema priznanima strokovnjakoma na polju docnače zgodovine, namreč g. župniku Ivanu Vrhovniku in pa msgr. Steški s prošnjo za morebitne predloge. Tajnik gradbenega odbora ing. Mačkovec pa se bo še osebno obrnil na razne druge zgodovinarje z enako prošnjo. Omeniti moramo, da se je mestna občina z vso potrebno resnostjo zavzela za varstvo kulturnih spomenikov v Ljubljani in bo v bodoče preprečeno vsako nesmiselno uni- čevanje ali »modernizacija« dobrin, ki so jih ustvarili predniki.

○ Sportna igrišča. Vprašanje, ki naše sport- nike zelo vznemirja, so sportna igrišča v Ljub- ljani. Po zakonu je mestna občina dolžna, da preskrbi sportnim in podobnim organizacijam primeren odstotek igrišč, oziroma, da v soraz- merju s številom prebivalstva napravi potrebne sportne prostore. Predlog, naj bi mestna ob- čina v ta namen odstopila in preuredila dve gramozni jami na severu Ljubljane, o čemer smo pred meseci že poročali, pa med našimi sportniki nikakor ni vzbudil navdušenja, tem- več ponekod celo proteste. Obe jami sta namreč neprimerni za gojitev sporta, zlasti zato, ker sta premajhni. Nov moment, ki govori za to, da

Oblasti so dosedaj zakon v smislu srbohrvaš- kega, oz. slovenskega besedila razlagale ter dopu- ščale, da so testenine še naprej barvajo. V tem smislu je točno in jasno razsodila uprava Dravske banovine z odlokom z dne 15. XII. 1981 štev. IV. 28964/1. Ker pa so še vedno obstojali dvomi, so nekateri higijenski zavodi vprašali ministrstvo, kako se naj ta zakon razlaga in izvaja. Dne 6. t. m. se je v Belgradu vršila interministerijska kon- ferenca, kjer so to zadevo razpravljali, do končne rešitve pa ni prišlo. Vsled tega se bo vršila v kratkem nova konferenca.

Pravtako ni v pravilniku ničesar rečeno o primeži jajc v testenine in se bo tudi glede tega morala dobiti jasnost. Tovarne izdelujejo veči- noma jajčje testenine z dvema, štirimi in osmimi jajci na kg. Važna pri testeninah pa ni samo pri- mes jajc, ampak tudi kakovost moke, način izde- lave itd.

Ako blago konzumentu ne ugraja, ne bo naj- večja reklama pripomogla, da ga bo kupoval in užival, ampak uspeh bo dosegla le ona tovarna, ki izdeluje brezhibno in prvovrstno blago. Z re- klamo pa si pomaga le v toliko, da opozori konzum- ente na svoji edinstveni izločitvi.

Upamo, da bo to naše pojasnilo pomirilo ob- činstvo, ki je vsled časopisnih vesti dobilo vtis, kakor da bi tovarne testenin hoteli ljudi zasu- piti, kakor da bi bili tovarnarji sami prevaranti in kakor da je ves uradni aparat na delu, da vse zaloge v tovarnah in po trgovinah zapli in uniči. Mirno naj kupuje in uživa testenine naprej, kakor je to dosedaj storilo.

Tovarna testenin »Pekatec«.

Opomba uredništva: V našem članku smo iz- rečno ugotovili, da so te testenine užitne, zato je ožitek o »zastupljanju« odveč.

Dr. Aloiz Zalokar

je odpotoval in začne zopet redno ordinirati po 1. aprilu.

mestna občina razširi svoj predlog, pa je ta, da se mestna občina z vsem pripravila za pri- ključek okoljskih občin in bi v tem primeru morala skrbeti za napravo še večjega števila parkov, igrišč in sportnih prostorov. Kakor čujemo, se na magistratu pripravlja obširen nov predlog za ureditev tega vprašanja in sicer tako, da bodo zadovoljni sportniki in drugi za- interesirani činitelji.

○ Uboga družina, popolnoma brez vseh sred- stev, prosi usmiljena srca za kakršnokoli rabljeno pohištvo, predvsem pa posteljno opremo. Vsak ko- likiž uporaben kos bo dobrodošel, ker nimajo prav ničesar. Naslove cenjenih darovalcev spre- jema in oddaja Elizabetna konferenca za župnijo sv. Petra in uprava »Slovenec«.

Adria prašek je boljši

○ Zadeva s preprogami. Poročali smo o ve- likih sleparijah, ki so se dogajale z bosanskimi preprogami. Prijeti Bosanci, ki so izrabljali ime tvrde Mutavelič, so sedaj objubili policiji, da bo- do povrnil vsem oškodovanim strankam nastalo škodo. Policija jim je dala rok nekaj dni, da škodo povrnejo. V primeru, da bodo to res storili, jih kazensko ne bo preganjala, v nasprotnem slučaju pa jih bo ovadila sodišče.

○ Se že solnčijo. Včeraj je bilo pristno po- mladansko vreme in to so nekateri navdušeni sportniki in prijatelji solnca že izrabili. Po neka- terih samotnih krajih ob vodah krog Ljubljane si mogel včeraj že opaziti sem in tja posameznike, ki so se solnčili. To se pravi, da so izpostavljali svoja prsa toplim žarkom, skoraj vsak pa je imel na sebi hlače. V vodo se seveda ni upal še nihče. Kako tudi, ko ima voda komaj stopinjo, dve nad ničlo.

○ Bluze, damsko perilo, torbice, trpežne no- gavnice in rokavice, Vam nudi v najboljši izbiri tverda Miloš Karničnik, Stari trg 8.

○ Modne hlače — pumparce dobite najce- nejše pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

„U. F.“ ni parfem, ni milo, niti f lm.
Torej, kaj je pravzaprav „U. F.“?

Mariborske vesti:

Otvoritev gradbene sezone

Dve dvonadstropni stanovanjsko-trg. zgradbi - Naval brezposelnih

Maribor, 14. marca.

V Dvorakovi ulici je zavladalo danes jutraj živahno vrvenje. Na stavbišču poleg Hohnjeve hiše nasproti postopju Pokojninskega zavoda so zasidli delavci lopate v zemljo ter pričeli s ko- panjem temeljev za veliko dvonadstropno zgradbo, ki jo zida mariborski trgovec g. Bela. Novo po- slojbo bo kmalu zrastle iz tal ter zopet izpremenilo izgled dosedaj zapuščenega ulice, ki pa spada med najprometnejše žile našega mesta. V pritličju bo imela nova zgradba tri trgovske lokale s skladišči, v prvem in drugem nadstropju pa bodo moderno opremljena stanovanja, v vsakem nadstropju dvoje. Poslojbo bo zidano kot vogalna hiša, obrnjeno proti novi ulici, ki bo speljana od Dvorakove do Ruške ceste. Poleg hiše, ki jo je pričeli graditi sedaj, bo zidal v kratkem tudi trgovec Pintarič dvonadstrop- no trgovsko in stanovanjsko hišo, ki bo imela iste dimenzije in isto število lokalov in stanovanj.

○ Izjava. Tukajšnji gledališki igralec Vladi- mir Skrbinek je v dveh številkah tukajšnjega »Večernika« in sicer z dne 10. in 11. t. m. napisal neka svoja izjavanja o drami »Bog naščevanja« od znanega vzhodnozhidovskega pisatelja Schaloma Ascha; pri tem je smatral za potrebno, da se ob- regne ob nekatere ugotovitve od strani kritike ob priliki uprizoritve omenjene drame v tukajšnjem gledališču dne 25. februarja, katero dramo je on sam zrežiral, med drugim tudi ob uvodni del »Slo- venčev« kritike, ki jo izšla v torkovi številki dne 28. februarja t. l. in katero sem jaz podpisal. Na tisti del izjavljanja čisto kratko, ker je prostor v časopisu dragocena stvar: Zadeva kritike je, da z vseh vidikov presodi odrska delo v vsobinsko umetniškem in izvedbenem pogledu. Jasno je, da ne bodo nosili kritiki svojih rokopisov na upogled in milostno »odobritev« ali nemara celo v cenzuro g. gledališkemu igralcu Vladimiru Skrbinku. Ob drugih zmotah v navedenih V. Skrbinkovih izja- vanjih bi to njegovo pričakovanje moglo biti naj- hušja zabloda. V trenutku objave teh njegovih polemčnih mišljenj je nastopila vsaj za mene dol- žnost, da presojam v bodoče posamezna odrska dela s stališča doslednosti in načelnosti tudi v uprizoritvenem oziru, ker že znani ozir, ki se tičejo prvenstveno nacionalnih in šele sekundarno umet- niških nalog našega mariborskega gledališča spri- če V. Skrbinkovega polemičnega članka najbrže ne prihajajo več v poštev. — Dr. Fran Vavovec.

○ Mestni načelnik dr. Lipold je odpotoval v občinskih poslih v Belgrad. Posredoval bo v vpra- šanjih, ki se tičejo občinskega proračuna. Za časa odsotnosti ga nadomešča podnačelnik R. Golouh.

○ Akademski kongres. Danes v sredo ob 8 urah se sestane.

○ Ob pomnilnem jubileju. Zgodovinsko in Muzejsko društvo proslavlja pod predsedstvom žu- pana dr. Lipolda v nedeljo, dne 19. marca v veliki kazinski dvorani tridesetletnico svojega obstoja, o čemer smo že poročali. Dnevni red proslave je: 1. Otvoritev. 2. Pomen obeh organizacij za Maribor (mestni načelnik dr. Lipold). 3. Zgodovina ZDM in MDM. 4. Izročitev najvišjih odkritov predstniku obeh društev prelato dr. Kovačiču in blaginju ZDM upravniku N. I. Vrablu (pomoč- nik bana dr. O. Pirkmajer). 5. Čestitke.

○ Francoska predstava v gledališču bo tekom prihodnjih dni. Gostovali bodo člani ljubljanskega francoskega krožka, ki jih vodi gospa Šaričeva. Vprizori se Alfred de Mussetova šaloigra »Le Chandelier«. Ob tej priliki bo izročil francoski konzul v Ljubljani g. Neuville gošpej Maistrovi komandersko zvezdo reda Nichan Iftikar, ki ga je podelila francoska vlada za njeno uspešno delo- vanje v smislu francosko-jugoslovanske vzajem- nosti.

○ Umrla je v najlepši dobi 28 let v bolniš- nici Marjeta Gale. Pogreb blage pokojnice se vrši jutri v četrtek ob 3 iz mrtvašnice na magdalensko pokopališče v Pobrežju. Naj počiva v miru, žalu- jočim naše sožalje.

○ V kinu Apolo predava drevi ob 8.15 uri vseuč. prof. dr. K. Ozvald o temi: Izsledki naj- novejših psihologije in vzgojstva. Predavanje se vrši v okviru ciklusa predavanj Zveze mladih in- teligentov v dvorani kina Apolo (Ljudska univer- za). Cene vstopnin so običajne.

○ Vsi oni, ki mislijo obiskovati slovanske jezikovne tečaje, se naprošajo, da se zgleda danes v sredo ob 4 popoldne v pisarni Zveze mladih intelligentov v svrhu dogovora glede časa (Delav- ska zbornica).

○ Plesna umetnika Pia in Pino Mlakar, pri- nas ter v tujini priznani umetniški par, plešeta pred svojim odhodom v Nemčijo v mariborskem

Pri novem stavbišču se je nudila danes jutraj ljudem, ki so hoteli v mesto v službo in po oprav- kih, svojevrsna slika, ki je živo pričala, kako žel- no pričakujejo brezposelni siromaki vsako delo. Bog zna, kako se je razvedelo nagloma ne samo v Mariboru, kajti že na vse zgodaj je navalilo ne- šteto brezposelnih ter v nemem pričakovanju stalo, da pride podjetnik ter jih morda najame za delo. Bilo jih je dovolj, da bi v enem dnevu skopali temelje ogromni palači, kamoli za dvonadstropno stavbo. Na kolesih, ki so ležala na njivi poleg ce- ste v ogromnem kupu, so se pripeljali z Dravskega polja, iz Slovenskih gor in celo iz daljnega Prek- murja, kjer so se preko zime bomo preživljali ter se tolažili z boljšimi časi, da bi dobili delo pri tej prvi stavbi, ki se je v letošnji pomladni sezoni pri- čela graditi. Razočarani in potrti so se zopet vra- čali, ker so videli, da zanje ne bo ne dela ne kruha.

○ Dobra srca. Vincencijeva konferenca (Pi- sarna Gledališka ulica 2) se obrača na tukajšnje dobrotnike s prošnjo, da darujejo za potrebne siro- make, ki se nam javljajo, nerabno obleko, obutev kakor tudi živila. Darovalce prosimo, da na zgornji naslov prijavijo svoja darila revežem oziroma jih osebno dostavijo v pisarni. Trenutno prosimo za moške čevlje, za katere je nekdo prošil. Živila se lahko oddajo tudi v Pomožni kuhinji (nasproti frančiškanske cerkve). — Odbor.

○ Karitativno predavanje, napovedano za jutri, se vrši v ponedeljek, dne 20. t. m. v III. nad- stropju Delavske zbornice.

○ Združenje trgovcev, Maribor desni in levi breg, ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 26. marca ob 13 v prostorih hotela »Orel«.

○ Jetnikom podaljšan dopust. Kakor znano, se nahaja nad 100 jetnikov mariborske jetnišnice, ki so prestajali tu svojo kazen, na dopustu. Nastopili so dopust v začetku zime ter ga preživljajo na svojih domovih. Koncem meseca marca bi morali zopet nastopiti »službo« v hotelu Hohnjec v Sodni ulici. Uprava jetnišnice pa je bila sedaj prisiljena javiti jetnikom veselo vest, da jim je dopust podaljšan še za en mesec ter se morajo vrniti šele koncem aprila. Velikonočne počitnice bodo uživali lahko še doma.

○ Zeleno polje. V nedeljo 19. t. m. bodo na zelenem polju naslednja srečanja: ob 9 popoldne prijateljska tekma Maribor mladina : Svoboda mladina. Ob 10.30 ISKK Maribor I : SK Svoboda I. Popoldne ob 15.30 tekma za pokal železniškega ministrstva Hermes (Ljubljana) : SK Železničar.

○ Pri svojih je požgal. Na tukajšnjem okro- žnem sodišču so včeraj zopet sodili požigalca. Za- govarjal se je pred sodniki malega senata 63 letni mizar Franc Kešiš iz Ivanjskega vrha radi treh požigov pri svojih najbližjih sorodnikih, pri svoji ženi, sinu in bratu. Vsi trije požigi so bili izvršeni skoro istočasno v razdobju nekaj dni letos začet- kom februarja. — Najprej je zgorela viničarija obdolženčevega sina Antona Kešiša v Grabono- škem vrhu. Zgorela je nova slamnata streha in vse, kar je bilo na podstrežju. Škoda je imel po- goreli nad 10.000 Din, zavarovalnica pa je zanašala le neznan del. — Dan za tem se je pojavil rdeči petelin na strehi stanovanjskega poslopja obdol- ženčeve žene Fetiš Ljudmile. Ker je oženj pravo- časno opazila ter so prisikčili na pomoč sosedje, se je posrečilo oženj pogasiti, napravil pa je na ostrejšjo škodo za 30.000 Din. — Dne 7. februarja pa je pogorela kopica sena, lasti Kešiša Ivana, ob- dolženčevega brata. V trenutku, ko se je oženj po- javil na kopici, je šel mimo posestnik Kolar, ki je opazil bežečo postavo požigalčevega. Dobihel ga je ter prepoznal v njem Franca Kešiša. Orožnikom je Kešiš vse tri požige priznal. Izjavil je, da je izvršil dejanje iz maščevanja, ker ga ožji sorod- niki ne puste živeti mirno in zadovoljno pri svoji ženi. Pri istem zagovoru je vtrajal tudi pred so- diščem, ki pa je dobilo čisto drugo sliko, ko je zaslišalo ženo, sina in brata. Izkazalo se je, da je obtoženec že pred 30 leti zapustil ženo in sina brez vsake pomoči ter je vse zaslužke porabil zase. Sedaj na stara leta bi zopet rad nazaj k svo- jim, ki ga pa umevno odbijajo. Obsojen je bil radi požigov na tri leta strogega zapora.

Kulturni obzornik

Dva koncerta

Hubadova župa

Hubadova župa JPS je priredila povodom svo- je redne letne skupščine in v proslavo 30 letnice obstoja slovenske pevke organizacije v nedeljo, 12. t. m., ob 3 popoldne v veliki dvorani hotela Union koncert pod vodstvom župnega pevovodje gosp. Zorka Prelovca. Take prireditve sicer s stro- go umetniškega vidika nimajo baš izrednega po- mena in to tako s strani čudno zganetnega spore- da, kakor s strani neenotnosti kvalitete in načina interpretacije; pač pa imajo vsaj vzgojni in infor- mativni smisel v tem ko nudijo pregled dela in muzikalno kvalitativnih sposobnosti raznih slo- venskih pevskih društev. Ob tej priliki je nasto- pilo 15 slovenskih pevskih zborov.

Moški zbor »H. Sattner« iz Most, ki ga vodi gosp. V. Rupnik, po glasovnem materialu ne za- vzeva baš ugodne pozicije. Celotna zvočnost je čudna medla. Dokazal pa je veliko ambicije in resne volje, ki s časom rodi uspehe. — Mešani zbor »Tabor« ima mnogo avspicij za dober zbor. Glasovni material je dosti lep, zlasti ženski, in njegov pevovodja gosp. Venturini resen delavec. Treba je le še fitefinje pevskotehnične izdelave. — Moški zbor »Loški glas« iz Loke pri Zagorju je v zvoku boren. Glasovi so še neobdelani pa tudi pevska tehnika jim dela težave. Interpretacija je površna, intonacija pa dobra. Vodi jo je gosp. S. Godina. — Mešani zbor Glasbenega društva iz Hrastnika, ki ga vodi gosp. D. Cander, se je kar lepo uveljavil. Razpolaga z dosti dobrimi glasovi (tudi solista, bariton in sopran, prijata), ter pri- znanja vredno sigurnostjo tudi na polifonskih me- stih. Interpretaciji pa je treba več globine. — Mo- škiki zbor Bežigradskega pevskega društva je s pre- danjem dokumentiral resno delo. Glasovi so do- sti izenačeni, lepi so basi, interpretacija pa emisel-

na. Pevovodja gosp. I. Godec. — Mešani zbor »Lira« iz Kamnika je že znan iz več nastopov zadnjega časa in je to pot zopet dokazal, da za- služi priznanje, ki ga je bil že ponovno deležen.

Pevovodja gosp. C. Vrešak je izrazil glasbenik. — Moški zbor »Sava« z Jesenic — vodi ga gosp. S. Gostič — občuti tudi današnjo splošno krizo, kar se lepih tenorjev tiče, sicer pa je ansambl do- sti enoten. Tudi se še ni popolnoma sprijaznil s tehničnimi pevskimi zahtevami. Interpretacija pa potrebuje še globine. — Moški zbor Bralnega dru- štva s Trčiča razpolaga v splošnem z dobrimi gla- savi, težave pa ima zopet s tenorji, ki so nekam prisiljeni in nezvočni. Tehnični strani podajanja tudi še ni povsem premostil (dihanje), v fraziranju in vezavi ima vendar mnogo detajliranih kvaletet. Zbor vodi gosp. Albin Lajovic. — Presenetil in splošno navdušenje je izzval tako moški, kot me- šani zbor pevskega društva »Zvon« iz Trbovelj. Glasovni material je vseskozi izrazit in sočen, podajanje prepričevalno in izdelano. Pevovodja gosp. O. Moll ima izrazite glasbene sposobnosti, ki jih z zborom avtokratsko izraža. Izgleda pa, da sledi zbor le preveč zunanjim glasbenim efek- tom na škodo notranje poglobljenosti. — Skro- men, a na prav povoljni višini je tudi moški zbor Narodne čitalnice iz Šiške. Smiselno ga vodi gosp. I. Godec. — Marljivo delo in resno stremenje je pokazal mešani zbor »Domžale« iz Domžal. V prednašanju je premalo elana in sproščenosti. Zborov pevovodja je gosp. I. Kacin. — Moški zbor »Grafika« iz Ljubljane ni sicer številčen zbor, zato pa zelo kvaliteten. Znan je že iz ponovnih nasto- pov pri nas, kjer si je pod izredno miselnim in reznim vodstvom prof. A. Gröbminga vedno osvojil veliko priznanja, ki ga resnično zasluži. — Moški zbor »Sava« iz Ljubljane je menda mlad zbor, ki ima mnogo veselja do pevskega udeleževanja. Za- enkrat mu sicer še manjka sigurnosti in izdelano- sti, a ker ima prav simpatično zvočnost, bo lahko dosegel že lepe uspehe. Vodi ga gosp. A. Grum. — Naš dobroznani mešani zbor »Ljubljanski zvon« je pod vodstvom svojega agilnega pevovodje gosp. Z. Prelovca z resno izdelano izvedbo Zajčeve kan- tate za zbor, soliste in klavir fci da je idral

gosp. Heribert Svetelj povsem prepričal. — Me- šani zbor naše Glasbene Matice pa je pod vod- stvom gosp. Mirka Poliča lepo in efektivno zaklju- čil dolgi spored.

Skladbe, ki so jih izvajali, so razen nekaj izjem vse dela slovenskih najbolj znanih skladateljev. — Dvorana je bila precej prazna, vendar pa polna navdušenja. V. U.

Paula Lovšetova

Koncertna in operna pevka gospa Paula Lov- šetova je še vedno vtrajna in neustrašiva delav- ka na reproduktivnem polju pevske umetnosti in nas v določenih razdobjih redoma preseneča s svo- jimi solističnimi nastopi. V ponedeljek 13. marca je priredila zopet koncert samospetov v Filhar- monični dvorani.

Sporod pesmi je bil tudi to pot zelo mešan. Res je, da je izbera sporeda zelo težka zadeva, ki se zelo redkokrat zaključuje v splošno zadovolj- stvo. Pevka se je za to priliko odločila eznaniti ljubljansko poslušalstvo s prav novimi glasbenimi produkti različnih skladateljev, kar je priznanja vredno. Šibko je le to, da so izbrane pesmi v ve- liki večini sentimentalno občutenjskega značaja, iz- livi erotičnih čustev, ki spričo današnjega časa, vsega z najtežimi življenjskimi vprašanji in mo- rečo bolečino prepletene, učinkujejo tako medlo. Kajti resnica je, da od človeka, ki čuti svojo razrva- nost, socialno bedo, divje nasilje in teptanje naj- prvobitnejši človekovih pravic, sentimentalni iz- livi erotičnega čustva posameznega individua vpli- vajo nekam plitvo radi svoje nepomembnosti v re- ševanju najaktualnejših vprašanj sodobnega življe- nja. — Pevka nam je predstavila štiri švedske ska- dlatelje: Emil Sjögren je zapelval v daljo, Willi Sten- hamar: Balada, W. Peterson-Berger: dve ariji iz muzikalne drame »Arnlot« in Jos. Jonsson: Pod bezgom. Vse pesmi so zanimive in kvalitetne tvorbe čustveno ilustrativnega značaja, z neko posebno in tipično primieso severnjaške čustve- nosti, ki se javlja v melodičnem poteku. — Zani- miva novost so bile za nas tri nove solistične vo- kalne skladbe našega priznanega glasbenika Her- bert Svetela: Ne več, V nočeh in Postludium, na

besede R. L. Petelinove. Pesmi so čustveni izlivi globokega liričnega občutja. Kompozitorno so zla- sti zanimive kot poizkus združevanja kompozitor- nih sredstev, ki jih je prinesel novi čas, s starejši- mi, tonalnimi in ustaljenimi (kar je tuintam vzbuj- jalo občutje stilne neskladnosti). Pevska linija je enostavna, povezana celo z melizmatičnimi vložki, ki pa so zunanje opisujočega značaja. Klavirska spremljava pa, ki je naslonjena tuintam na nekako ostinato ponavljanje motiva, vendar sledi tudi ri- sanju deloma prirodnih, deloma čustvenih slik. Po- samezni motivi so osnovani smiselno in bogato, pevske linije so zaokrožene, tehnična izdelava zla- sti v klavirju dosledna in kvalitetna; le arhitekto- nika je medla in razvojna napetost prenizka, če- mur sledi premajhna motorika in z njo v zvezi ne- kaka enoličnost. — Za spremembo smo nato čuli Tanjevan Notturmo, Kornogldovo Ljubavno pisem- ce, ki je v naivnem in toplem občutju zlasti vzgalo, in Paladilhejevo arijo iz opere Suzana, ki nudi mož- nost razživljenja tehničnih pevskih sposobnosti. — Končno pa je pevka zapela še ciklus Gotovčevih grotesk Kroz varoš in Dobroničeve štiri narodne iz- zbirke Jugoslav. pučke popejke. Prve so prepro- ste splitske ljudske melodije, diatonično potekajo- če, ki jih pa skladatelj z groteskno zasnovanimi disharmoničnimi klavirskimi domisleki opremilja in skuša karikirati. Vendar pa nastajajo v tem radi- lepe preproste naprave nesoglasja, ki ne učinku- jejo baš ugodno. Tudi Dobroničeve narodne so opremljene s preveč samoniklo klavirsko spremlja- vo, kar tuintam ubija pristnost ljudske pesmi.

Izvedba je bila vseskozi kvalitetna. Pevka je s svojimi priznanja vrednimi pevskimi sposobnostmi izvajala vsesplošno priznanje. Resno se je potru- dil vnesti izvedenim pesmim skladna občutja bo- disi ožotnosti in skrušenosti, bodisi otroške nav- nosti. Pianist Heribert Svetel pa je pevki skrbno in dovršeno sledil ter se lepo podrejal v svoji spremljevalni vlogi.

Dvorana je to pot imela precej vrzeli med se- deži. Toda tisti, ki so bili prisotni, so pa kazali iskreno navdušenje za lepo petje. Komponist je bil deležen toplega priznanja, pevka na poleg tega še velike množice cvetja. V. U.

Dnevna kronika

Kaj pravite?

Moj prijatelj, ki je prišel pred leti iz Amerike, mi je pripovedoval naslednjo pristno ameriško zgodbo:

Mr. Russel ima v Pittsburgu veliko agenturo. Nekega lepega dne je nujno potreboval važen spis iz svojega arhiva in je zato naročil svojemu prokuristu:

»Mr. Boyd, potrebujem to in to pogodbo. Gre za 10.000 dolarjev!«

»Al right!« je odgovoril mr. Boyd in stopil v sosednjo sobo k ravnatelju: »Mr. Brown, potrebujemo to in to pogodbo!« »Al right! Tako!« je odbrnil mr. Brown in stopil k tajnici mrs. Madison v isti zadnji, mrs. Madison je isto naročila podtajniku mr. Whiteju, mr. White uradniku mr. Moneyu in mr. Money pisarniškemu praktikanu mr. Leeju. Mr. Lee pa je ukazal tekaču (deset let je že bil v službi): »Čuj, ti capin leni, kam si zapravil to in to pogodbo, ki nas bo veljala deset tisoč dolarjev? Glej, da jo preskrbiš v petih minutah!«

Tekač Phillips je odložil pol kubičnega metra pošte, s katero se je ravno ukvarjal, stopil k nekemu predalu, oddezel srežen starega papirja in ga pomolil mr. Leeju: »Tukaj je!« Lee je izročil akt Moneyu, Money Whiteju, Withe mrs. Madison, mrs. Madison Brownu, Brownu prokuristu Boydju in prokurist Boyd lastniku agenture mr. Russelu: »Mr. Russel, pogodba je tukaj. Dobro uro sem jo iskal. Oboarovani smo 10.000 dolarjev škode!«

»Cenim vas zaradi vaše zmogljivosti!« je odbrnil mr. Russel, »s prvimi vam poslušam!« Tako nato pa je dejal Boydju: »Čujete, mr. Boyd, kaj pa dela pri nas ta capin, ta Phillips, zdi se mi zelo len nepridiprav in povsem nezmožen! Ali ne bi kazalo, odpustiti ga? Nič se ne briga za tordko!«

Tako mi je pravil moj ameriški prijatelj. Jaz pa sem mu povedal podobno zgodbo: »V naši vasi imamo mesarja, ki je pred zadnjo nedeljo silovito pretepel vajenca. Zakaj? Ker je pozabil zbuditi pomočnika, ki je zaspal. Zadnjo nedeljo pa je bil zopet vajenec tepen. Tokrat ga je pretepel pomočnik, ker ga je nesramni vajenec zbudil ob pravem času.«

Oba sta se pristrčno nasmejala. »Tako je po vsem soetu! Vedno bo tako! Kaj hočeva?«

„U. F.“ ni parfem, ni milo, niti fil'm.
Torei, kaj je pravzaprav „U. F.“?

Nesreča pri pokladanju žel. tračnic

Grosuplje, 15. marca.

Kakor kaže, bo tudi dolenski vlak pospešil svoje »korake«. Začeli so pokladati nove tračnice. Od Ljubljane doli so že pred nekaj leti izmenjali stare tračnice z novimi, daljšimi in močnejšimi, po katerih se more promet hitreje vršiti. Take tračnice so že dalje časa ležale tudi naj postaji Šmarje-Sap in sedaj so prišle do svojega namena.

Pred nekaj dnevi so jih začeli pokladati med postajama Grosuplje in Šmarje-Sap. Zaposlenih je zelo veliko delavcev, ki so se javili iz bližnjih krajev, in delo hitro napreduje. Samo na Grosupeljski strani je okrog 70 delavcev in v Šmarju jih menda ni nič manj.

Ko so danes proti večeru delavci pripeljali iz Šmarja v Grosuplje na dveh žel. delavskih vozčkih take tračnice, po 15 cm dolge, v skupni teži okrog 10.000 kg, pa se je pripetila pri prvi kretnici nesreča, katere žrtev je bil Alojzij Rebolj, doma iz Ponove vasi. Bržkone je tako nesrečno stopil, da je padel, pri tem pa je prišel med tračnicami pod žel. delavski vozček. Rebolj si sam ni mogel nič pomagati in so ga mogli šele drugi delavci rešiti, ki so mu prihiteli na pomoč. Čevljev na desni nogi mu je popolnoma raztrgalo in mu ga sezulo, pri tem pa tudi poškodovalo nogo. Poškodbe je dobil tudi na glavi, po obrazu, zlasti po desni strani. Tudi desno roko ima zelo poškodovano. Obledela tudi ni ostala cela. — Z večernim vlakom so ga prepeljali v Ljubljanski bolnišnico. Vzrok mesreče je bržkone tudi to, ker je za njimi prihajal tovorni vlak, ti pa so se mu hoteli hitro umakniti.

Koledar

Sreda, 15. marca: Klemen Marija Dvorak, spomavalec; Ludovika Marillac, blažena.

Novi grobovi

† Jurij Picek. V nedeljo popoldne ob 1 je v Novem mestu umrl g. Jurij Picek, trgovec in posestnik. Bolehal je na vnetju srčnih žil dober teden dni. Stanje se mu je sicer zboljšalo in je v nedeljo dopoldne celo nekoliko vstal, po kosilu pa mu je postalo neudoma slabo, zadela ga je kap. Pokojnik je bil med novomeškim prebivalstvom kakor tudi v vsem okraju znana markantna in priljubljena osebnost. Bil je velik ljubitelj narave in lovec. V mlajših letih se je veliko udeleževal društvenega življenja. Pozneje, poobno po vojni, se je udeleževal v gospodarskem življenju. Bil je več let mestni občinski odbornik, nekaj let član odbora Mestne hranilnice novomeške. Dve leti je bil v nadzorstvu Ljudske posojilnice in dve leti podpredsednik iste do danes. Sodeloval je tudi pri zgraditvi Prosvetnega doma in je bil član Stavbne zadruge »Prosvetni dom«. Dalje je bil dolgoletni častni sodnik trgovskega senata pri okrožnem sodišču. Bil je mirnega in blagega značaja ter je vsakomur dopomagal, če ga je prosil za pomoč. Zapršča so priložnosti, da vse dobro vneto gospo Antonijo, tri hčerke in dva sina. Dolgoletnemu zvestemu naročniku »Slovenca« želimo večni mir in pokoj, njegovi rodbini pa izražamo iskreno sožalje! — Mesto cvetja na grob g. Picke je poklonila Ljudska posojilnica v Novem mestu Vincencijevi konferenci 250 Din.

† V Podsmreki pri Višnji gori je umrl g. Jožef Erjavce, strojnik KDE v Zagradcu, sin bivšega oblast. poslana g. Jožefa Erjavca, star šele 27 let. Za njim žalujejo starši in 9 bratov. Naj mu aveti večna luč. Zalujočim staršem in bratom naše globoko sožalje!

— Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglaju očii, razdraženih živcih, nespanju, oslabilosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Ostale vesti

— Pogreb don Ivana Prodana. V Zadru je 9. t. m. umrl velik hrvatski rodoljub in politik, bivši državni poslanec v avstrijskem parlamentu don Ivan Prodan, star 80 let. Truplo so prenesli iz Zadra v spremstvu velikega števila duhovnikov, prijateljev in častilcev pokojnika v Preko, kjer se je don Prodan zadnji čas stalno naselil. V Preki so mu priredili slovesno pogreb, katerega se je udeležila vsa šolska mladina, duhovniki in prebivalstvo okoliških mest. Sibihiškega škofa je zastopal kanonik Matulinč. Sprevod je krenil najprej v cerkev v Preki, nato so pa krsto z zemskimi ostanke pokojnega prepeljali na otočje Galovca, kjer so jo položili v grob frančiškanov-tretjerednikov. Ob grobu se je od velikega pokojnika poslovil župnik don Vukič. V Sibihi se bodo vršile slovesne sv. maše zadušnice, obenem pa so sklenili nabirati prostovoljne darove za spomenik pokojniku.

— Velik uspeh članov ljubljanske opere v Splitu. »Jutarnji list« poroča iz Splita: Nenavaden uspeh sta dosegla člana ljubljanske opere gospa Gjungenac in g. Josip Gostič s svojim dvadnevним gostovanjem v »Moranic« in »Mali Floramij«. Oba večera je bilo gledališče popolnoma razprodano. Odlična ljubljanska pevca sta s svojim nastopom namah osvojila občinstvo, da je gledališče odmevalo od ploskanja kakor redko kedaj. Gospa Gjungenac je v »Moranic« našla svojo pravo vlogo in je njen krasen glas prišel do polne veljave, v »Floramij« pa je pokazala, kako je znala tej opereti dati tisti čar, ki je potreben za to delo. Gos. Gostič je bil kakor vedno na višini in mu je občinstvo velikokrat burno ploskalo pri odprtem ordu.

— Izposojevalnica filmov in diapozitivov v Ljubljani na Miklošičevi cesti 7, 1. nadst., izposi-juje filme in diapozitive šolam in raznim kongregacijam redno od 8 do 12 ter od 2 do 6 zvečer. Izposojevalnica diapozitivov šteje bogato zbirko slik iz zemljepisja, zgodovine, naravoslovja itd. Zlasti priporočamo bogato serijo svetopisemskih slik in cerkvene zgodovine pred duhovščini in gg. katehetom. Istotam se izposojujejo tudi skioptični in mali Pathe baby aparati.

— Izlet v Solun in Atene. »Putnik« priredi v času od 13. do 18. aprila t. l. velikonočno ekskurzijo v Atene z odhodom iz Belgrada 13. aprila ob 16.30 s posebnim vlakom. Povratek v Belgrad je 18. aprila ob 22. Cene so naslednje: 1. Cena vožnje Belgrad—Atene—Belgrad v II. r. je Din 880, v III. r. Din 550. — 2. Arrangement, t. j. prenočišče in prehrana v Atenah, ogled Soluna in Aten z avtobusi, izlet v Elevzijo, vse pod strokovnim vodstvom, vstopnine, pristojbine in postržba v prvorazrednem hotelu Din 550; v drugorazrednem 320 Din. Programi in prijave pri »Putniku« v Ljubljani, Gajeva ulica.

— Pri motenjih v želodcu in črevih, bolečinah v trebuhu, razdraženosti, nervoznosti, omotici, težkem snu, splošnem slabopocutju, zmanjšani moči za delo se doseže olajšanje z dnevno čašo naravne »Franz-Josef« grenčice. Sloviti zdravnik hvalijo izbornu lekovitost, ki jo nudi »Franz-Josef« voda v svoji lastnosti kot milo odvajajoče sredstvo posebno polnokrvnim, korpulentnim ljudem, trpečim na protinu in hemeroidih. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Nove srednje šole. V predlogu finančnega zakona se pooblašča prosvetni minister: 1. da lahko najame posojilo pri Drž. hipotekarni banki v Belgradu za zgradbo novega poslopja za žensko učiteljsko šolo v Belgradu po višini anuitet, ki jih določa v ta namen proračun; 2. da preosnuje drž. štirirazredno gimnazijo na Krku v polno osemrazredno gimnazijo s tem, da vzdrževanje obstoječih višjih razredov pade v breme državnega proračuna; 3. da namesto višje samoupravne gimnazije v Beranah otvori višjo državno gimnazijo, tako da bo v Beranah popolna državna gimnazija. To se mora izvršiti še pred začetkom šolskega leta 1933-34; 4. da samoupravne (občinske) gimnazije v Daruvargu, Sinju in v Kosovski Mitrovići najpozneje do začetka šolskega leta 1933-34 preosnuje v državne gimnazije.

— Casopisni reporter, trezen, vesten in za časnikarsko delo sposoben, se sprejme. Pogoji: splošna izobrazba, znanje jezikov in stenografije, uglajen nastop. Samo pismene ponudbe pod »Casopisni reporter« na upravo »Slovenca«.

— Mesino načelstvo v Subotici razpisuje službo gozdarskega inženjerja, kot šefa gozd. oddelka subotičke občine. Rok za vlaganje prošni je do 10. aprila t. l. Natančnejše informacije daje ljubljanska podružnica Jugoslov. šum. združenja v Ljubljani.

— Izkopanine iz bakrene dobe. Dva km od Zupanje, nedaleč od savskega brega, so zadnje dni našli delavci, ki so zaposleni pri zgradbi obrambnega savskega nasipa, zelo zanimive izkopanine. Našli so dve lepo okrašeni bakreni sekirici, dve bakreni igli, po 15 cm dolgi, ki sta na vrhu tudi zelo lepo okrašeni, razne bakrene kuhinjske posode in razne druge bakrene predmete. Sodiijo, da izvirajo te izkopanine iz predzgodovinske bakrene dobe.

— Svojega učeka oklal. Štirje gonjači so v ponedeljek popoldne odgnali s Kranjskega živinskega trga v Kranju čredo živine proti Jesenicam. Med njimi sta bila tudi Ficelj Janez. 26 letni delavec in gonjač iz kovorske občine, stanujoč sedaj v Ovsišah št. 12, ter njegov že starejši stric Jernej Keršič. Gonjači so s svojo živino že prišli po klanecu, imenovanem Gohovec, navzdol k Savi, ko so naenkrat nlaog mogli zediniti, kje naj pot nadaljujejo. Začeli so se med seboj pripravljati za prazen nič. Preprij je prišel tako daleč, da je Keršič potegnil nož in začel z njim obdelovati svojega učeka Ficelja. Zadal mu je sedem ran po levem ramenu in levi roki. Keršič je bil baže vinjen. — Bil pa je toliko usmiljen, da je nato ustavil nekega avtomobilista, ki se je vračal iz Kranjske gore v Ljubljano. Ta je ranjenca naložil v avtomobil in ga peljal na rešilno postajo v Kranj.

— Strašna smrt mladenke. Iz Banja Luke poročajo: V Gornjih Podgracih nedaleč od Bosanske Gradiške je hotela 20 letna mladenka Anka Malinovič pomiti tla. Ko je dvignila škaf vrele vode, je padla čez škaf in vrela voda je pljusnila mladenki po obrazu in prsih. Dobila je tako hude opekline, da je po dvanajstih urah v silnih bolečinah izdihnila.

— Nesreče in poškodbe. Na vrtu na Lepem potu 14 je padel z lestve in si zlomil levo roko 46 letni policijski stražnik Ciril Razboršek. —

V Grosupljem je v nedeljo svečer napadel neki fant 20 letnega posestnikovega sina Antona Križmana in ga pretepel s kolom po glavi in po hrbtu. Križman ima resne poškodbe poškodbe, tako da je moral v ponedeljek zvečer v bolnišnico.

— Boj s stražniki. Kmet Josip Zahorec v Gložanu pri Novem Sadu, kljub pozivu ni hotel priti k zaslišanju na občino. Zato je občinski predsednik poslal stražnike, da ga privedejo. Ko so stražniki prišli v sobo, se jim je Zahorec uprl in je v medsebojnem ruvanju rnil enega stražnika. Ko je prišel v sobo Zahorec sin Jano, je nastalo še huje ruvanje, med katerim se je stražnikom posrečilo, da so Janu odvzeli sekiro. Medtem sta oče in sin odšla iz sobe in zaklenila stražnike v sobo. Stražniki so se osvobodili na ta način, da so s sekiro prebili vrata. Oče in sin se bosta za to svoje dejanje morala pokoriti v zaporu.

— Breskev in marelica, kako ju vzgajamo in oskrbuje. Priredil M. Humek, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, cena nezvezani knjižici je 10 Din. — Izmed vseh sadnih dreves, ki rastejo in uspevajo po naših krajih, rodita breskev in marelica najplemenitejši sad. Ze zunanja oblika sadeža je tako prikupljiva in zapeljiva, da se ne da primerjati z nobenim drugim sadjem. Ker je naše podnebje kolikor toliko ugodno, imamo dovolj primernih leg in vsakovrstne dobre zemlje, je mogoče tudi pri nas pridelovati te vrste sadja. Knjižica navaja predvsem nekaj praktičnih navodil kako pridelujemo, zasajamo, negujemo, obdelujemo in gojimo ta drevesa, katere vrste se posebno priporočajo, škodljivci in bolezni ter kako jih gojimo ob stenah, kdaj trgamo in kako jih vlagamo za konzerviranje oziroma prevažanje.

— Kaj vse Odol zmoro! Odol zmoro več kot očistiti zobe in ohraniti iste zdrave in bele; obvaruje jih tudi pred gnilobo; očisti in osveži usta, ohrani zobno meso zdravo, ter da ustam prijeten vonj. Vseled neke posebne lastnosti, ki jo vsebuje samo Odol, prodre s svojimi antiseptičnimi elementi ustne sluznice in po več ur varuje pred škodljivim vplivom bakterij. Odol je v uporabi prav poceni, ker zadostuje že nekaj kapljice.

Celje

»Koncert Ciril-Metodovega zbora iz Zagreba, ki se bo vršil na praznik sv. Jožefa ob pol 5 popoldne v veliki dvorani Ljudske posojilnice, obeta biti za Celje umetniški dogodek prve vrste. Ciril-Metodov zbor iz Zagreba si je na svoji turneji pridobil sloves prvostopnega pevskega zbora. Upamo in trdno pričakujemo, da bodo Celjani storili svojo dolžnost in posetili koncert polnoštevilno. Vstopnice za koncert se dobijo v predprodaji v Slomskovi tiskovni zadrugi in v knjigarni Gorjanc na Kralja Petra cesti. Istotam so naprodaj tudi programi komad po 3 Din. Vsek si naj preskrbi vstopnice že v predprodaji.

»Staroslovenska maša v Celju. Ob priliki koncerta Ciril-Metodovega zbora iz Zagreba se bo vršila ob pol 11 dopoldne v župni cerkvi sv. Danijela staroslovenska maša vzhodnega obreda. Pri sv. maši bo prepeval Ciril-Metodov zbor. Razlaga liturgije sv. Janeza Zlatoustisa se dobi v župnijski pisarni, Slomskovi tiskovni zadrugi in Mohorjevi knjigarni. Knjižica stane 4 Din.

»Umrla sta v tukajšnji javni bolnišnici Žvižaj Franc, 26 letni zidar iz Trnovelj in Mlakar Josip, 24 letni delavec iz obč. Celje-okolica. Naj počivata v miru.

»Seja Vincencijeve konference. Drevi ob 8 v Domu seja Vincencijeve konference.

»Redna skupščina Združenja trgovcev za mesto Celje v Celju se bo vršila danes ob pol 8 zvečer v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Na dnevnem redu je med drugim sprememba pravil in sklepanje o izvedbi obilgatornega zavarovanja. (§ 384 o. z.) Za sklepčnost skupščine je potrebna navzočnost najmanj ene tretjine vsa članstva, sicer se vrši skupščina uro pozneje istotam in z istim dnevnim redom. Za sklepanje o izvedbi obilgatornega zavarovanja je po § 378 o. z. potrebna navzočnost polovice vseh članov. Članom, ki se brez prehodne tehtne opravilne ne udeležijo skupščine, ima uprava po čl. 8 pravil pravico naložiti denarno kazen.

»Redni letni občni zbor Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev se bo vršil danes ob pol 9 zvečer v zadružnih prostorih.

»Dvometni table-tenis med žel. k. »Hermes« Ljubljana in »SK« Jugoslavijae se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. Čas ter kraj je javimo.

»Najdeno kolo. V petek je bilo najdeno v Zagrebu črno kolo; kolo ima lesene ročaje, številko 44652 (prva številka je izbrisana), je brez znanke, precej dobro ohranjeno. Kolo se nahaja na orožniški postaji v Celju.

Ptuj

Vandalizem. Zlobna roka je poškodovala večje število mladih dreves, ki so nasajena ob cesti Ptuj—Rače. Poškodbe so bile izvršene na ta način, da so zlikovci odlomili drevesom vrhe in kro- ne, deloma so drevesa narezana in odlomljena, deloma izravana s kolom vred. Ker so poškodbe na dnevnem redu, ne bo cestni odbor letos in menda tudi ne prihodnje leto posadil ob cestah nobenega mladega drevesa. Orožništvo je uvedlo obširno preiskavo.

Zigisanje sodov. Pregledovanje in zigisanje sodov pri postaji v Ptuj se meseca marca ne bo vršilo, ker ni zamena za obolelega uradnika. Za zigisanje v mesecih aprilu, maju in juniju 1933 so določeni naslednji dnevi: aprila dne 22., 24., 25., 27. in 28.; maja dne 22., 23., 24., 26., 27. in 29.; junija dne 21., 22., 23., 24. in 26.

Most čez Dravo na Borlu v popravilu. Leseni most čez Dravo na Borlu, ki veže Spodnje Haloze in sosednjo Hrvatsko s Ptujem in Dravskim poljem, je doslužil in je potreben nujnega in temeljitega popravila. Zgrajen je bil leta 1874. Z ozirom na veliko važnost prometa je okrajni cestni odbor v Ptuj sklenil, da prične s popravilom že 3. aprila 1933. Popravilo bo trajalo najmanj dva meseca in bo most zaprt za težji promet. Z lahki- mi kmetijskimi vozili se bo še smelo voziti po navodilih voditelja popravil. Opozarjajo se vsi kmetijski vozniki iz bližnje okolice, da nemudoma opravijo še pred začetkom popravil vse svoje vožnje preko mosta. Vozniki s težkimi vozovi in avtomobili se izogibajo mostu na ta način, da vozijo po državni cesti na Ormož in tam preko mosta v smeri na Varaždin ali obratno; oni vozniki, ki hočejo voziti na Višnjo ali obratno, naj vozijo po banovinski cesti Sv. Barbara—Lesekovec—Ptuj. Eventualne iz- premembe bodo pravočasno objavljene.

Naše dijaštvo

»Strokovno društvo teološke fakultete« javlja prijateljskim društvom, da je bil na obnem zboru 13. marca 1933 izvoljen sledeči odbor: Predsednik: Turk Lojze, podpredsednik: Bevka Ludvik, tajnik: Vovk Joža, revizorja: Mihelčič Franjo in Zaletei Vincencij.

ASPIRIN
TABLETE
so najbolj znano sredstvo
proti
PREHLADU,
glavobolu, zobobolu, re-
matizmu in zoper boleti-
ne v sklepih. Zahtevajte
vedno originalne zavitke.
V. s. Jugosla. k. d.
Zagreb, Gajeva 32.
Oglas je registr.
pod št. br. 22.822
od 23. XII. 1932.

Št. Vid nad Ljubljano

PEVSKI KONCERT

V nedeljo 12. marca je priredil cerkveni pevski zbor prav lep koncert. Spored je obsegal kar 20 pesmi. Pel jih je deset mešani in deset moški zbor, ki je koncert začel in končal. Morda ni bilo naj- boljše, da je završil koncert moški zbor potem, ko je pel že številni mešani zbor, ker je šla v tem oziru črta sporeda malo navzdol. Ne bi bilo ško- dilo pestrosti sporeda in oddihu pevcev, če bi bil tudi mešani zbor svojih deset pesmi delil v dva nastopa.

Spored je obsegal med umetnimi tudi več na- rodnih, ki so menjale se prepletale ves čas spored. Dobro bi bilo ločiti umetne od narodnih in laže bi bilo peti na ta način tudi stilno urejen spored. Pa bi bilo zadoščalo tudi kar manj pesmi. Je pa ob- činstvo, ki je napolnilo dvorano do zadnjega mesta, vztrajalo do konca in sledilo z vedno večjim zani- manjem, kar dokazuje, da petje še »miče in vleče« in da šentvidci svoj zbor ljubijo in cenijo njegovo delo.

Zbor je številen: moških ima 23, ženskih 18, tako da je v skupnem nastopu pelo nad 40 glasov. Glasovno je zbor dosti krepke, zveni sveže, neka- terikrat so bili glasovi kar zelo polni. Predolg spo- red je pa, ker brez odmora, v mešanem zboru utru- jal soprane in tenorje, da so tupatam nizali. Ima pa zbor v posameznih glasovih prav dobre pevce, oziroma pevke, ki vzdrže pesem tudi v nevarnih in težavnih mestih. Soprani so se dosti dobro gi- bali v vseh višinah, alti so bili vse čas primerno podprejeni celoti, a zanesljiva opora sopranom in niso prav nikoli silili v ospredje, kar se tako rado dogaja. Tenorji so bili v mešanem zboru malo okrn- jeni in včasih skoraj pretemni, med tem ko so v moškem zboru kaj prazio odpele tudi skrajno vi- šino. Basi so zvočni, polni, ne manjka jim funda- menta in imajo v svoji sredi tudi pevca z dobrim baritonom, ki je več arij odpel prav dobro (Koro- ško, Jaz bi rad rdečih rož, Pelin roža i. dr.).

Izmed pesmi naj posebej omenim šopek koro- škikh »Pojdama v Skufce«, ki so ga peli v Ljubljani koroški pevci in so ga šentvidci prvi za njimi po- novili. Ugajala je tako, da so jo morali vsi po- noviti in je izvala obakrat neizmerno odobravanje.

Zbor je pripravil in vodil pevovodja Bricej, ki ima gotovo na čelu tako številne udane družnice dosti srčnega veselja z njo. Lep uspeh naj mu bo zadoščenje in plačilo za neizmerni trud, ki ga je imel s pripravi.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 15. marca: 12.15 Plošče — 12.45 Dnev- ne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 Otro- ški kotiček: Jezerka, pripovedka (g. Zupanc) — 18.00 Otroške pesmi poje gojenka Zupanci — 18.30 Glasba na angleških ploščah — 19.00 Ruščina (dr. Nikola Preobraženski) — 19.35 Prenos z Dunaja (Simfonični koncert) — 20.40 Prenos z delavskega prosvetnega večera v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani: Završanov kvartet, Pevski dует (gdč. Korenčan in gdč. Rudolf), Violina solo (igra Žarko Zajc) — 22.00 Čas, poročila, plošče.

Četrtek, 16. marca: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 Italijanska (dr. Stanko Leben) — 19.00 Korist rastlinstva: Naše žitarice, njihova botanična plat (prof. Pengov) — 19.30 Volja in njeno udeleževanje (Pero Horn) — 20.00 Prenos opere iz Ljubljane — 22.15 Čas, poročila — 22.30 Salonski kvintet.

Drugi programi

Četrtek, 16. marca:

Zagreb: 20.00 Prenos iz Ljubljane — Milano: 20.30 »Simon Boccanegra«, opera (Verdi) — Brno: 21.10 Poljudni koncert — London: 21.00 Skotski koncert 22.00 Komorna glasba — Stutt- gart: 20.35 Čajkovskega opera: Zlati čevlji — Leipzig: 19.30 Operetni večer — Suisse Romande: 20.00 Vokalni koncert 21.00 Radio orkester — Beograd: 20.00 Prenos iz Ljubljane — Fim: 20.45 Simfonični koncert — Beromünster: 20.00 Koncert baselkega komornega orkestra — Langenberg: 20.00 Švedska narodna glasba 20.35 Brahms-Bee- thovnov koncert — Praha: 20.40 Beethovove so- nate za piano in violino — Dunaj: 20.00 Švedska ljudska glasba — Budapest: 18.45 Pestra glasba — Varšava: 20.00 Lahka glasba.

Poizvedovanje

Učvarski pes se je zatekel k g. Ivanu Pečarju Ježa št. 12, p. Jezica. Lastnik ga dobi pri njem

V tujini nam je v čast

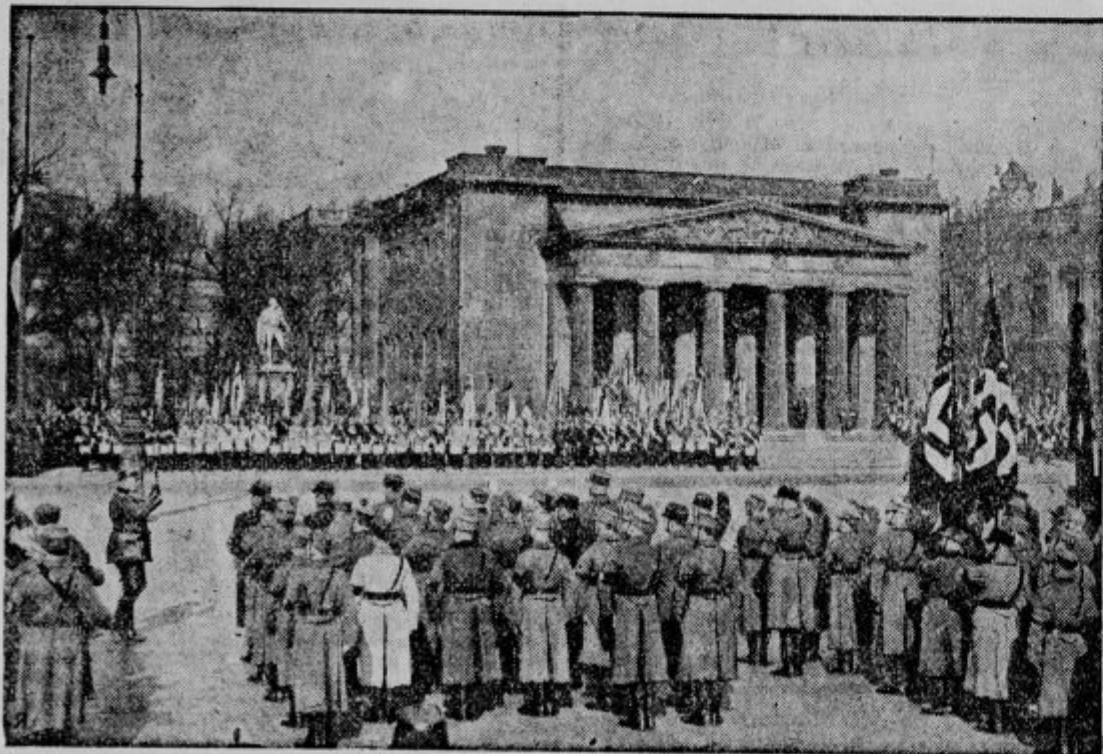

Prof. M. Kojc pošilja »lepe pozdrave Slovincem« iz Berlina. Prof. Kojc je doma iz Središča ob Dravi. V Berlinu je osnoval poseben zavod, ki se danes že naziva »Kojc-Institut«. V njem naš rojak zdravi zelo uspešno s svojimi posebnimi metodami. Posebno pozornost so zbudile njegove raz-

prave o avtosugestiji v smislu Couéja, to je o tako zvanem couéizmu. Coué je zgradil svojo lastno teorijo o zdravljenju moči avtosugestije, ki sloni na znani formuli: »Vedno bolje in bolj mi gre!« Coué trdi, da se dajo celo organske bolezni, torej ne samo duševne, ozdraviti z avtosugestijo, ki naj daje svoj viden izraz v omenjenem stavku: »Gre mi vedno bolj in bolj.« Ako bolnik neprestano ponavlja omenjeni stavek in si njega vsebino tudi sugerira, je zboljšanje njegove bolezni zagotovljeno.

Prof. M. Kojc v svojih razpravah odločno pobija couéizem, češ, da takozvana zavestna avtosugestija, s katero hoče Coué zdraviti bolnike, dovede baš do nasprotnega rezultata. Pri takšni zavestni avtosugestiji pride volja v dvoboj z notranjim resničnim prepričanjem in s tem, da to prepričanje z voljo skušamo izgnati, ga samo še povečamo. Couéizem je po Kojčevem mnenju varanje samega sebe. Kolikor ima couéizem praktičnih uspehov, ki jih je treba pripisati sugestiji, ki jo imajo drugi na bolnika, torej nezavestni avtosugestiji. Potemtakem bi bila avtosugestija samo posledica tuje sugestije, to se pravi, bolnik zadobi čisto novo prepričanje o svoji bolezni, to je boljše prepričanje pod vplivom sugestije drugih.

Prof. Kojc je imel nedavno več predavanj tudi na Holandskem, in sicer v Haagu, Amsterdamu in Rotterdamu. Obiskali so jih najboljši holandski zdravniki. Predavanju v Haagu je prisostvoval celo kraljevski dvor. Haaški listi so prinesli o tem dogodku obširna poročila. Prav tako se za Kojčeve razprave silno zanima berlinski tisk.

Hindenburg z zadovoljstvom nadzira Hitlerjeve napadalne čete in Seldtejeve jeklene čelade pred vojnim spomenikom Unter den Linden v Berlinu. Očividno se s Hitlerjem prav dobro razumeta.

Položaj na dunajski beraški borzi

Da obstojijo beraške organizacije v velikih mestih, je znana stvar. Malokdo pa ve, da imajo dunajski berači tudi nekako beraško borzo, kjer prodajajo najboljše postojanke na Dunaju, to je mesta, kjer berač lahko največ miloščine nabere. Ta borza posluje v Praterju, kjer se berači zelo radi zbirajo. Najvišje cene imajo Trg sv. Stefana, Praterstern in zapadni kolodvor. Če je berač količnej podjeten, nabere na teh mestih okoli 10 šilingov na dan. Stalni berači, ki so si prilastili pravico na ta mesta, jih oddajajo za ceno dveh ali treh šilingov na dan. Cena pa je različna od letnega časa do letnega časa. Pravica za ta mesta se lahko proda tudi za stalno, vendar si doosedanji lastniki pridržijo pravico do beračenja dveh ur dnevno.

Značilno za današnje čase je, da se tudi otroci, s katerimi berači vzbujajo pomilovanje in izvajajo od mimoidočih denar, lahko oddajo v najem. Revni starši oddajo svoje otroke beračem za dogovorjen dan proti primerni odškodnini. Nekateri starši, ki se dobro razumejo na beraške posle, zahtevajo tudi odstotek od beračevega inkasa.

Beraška organizacija je zelo dobro izvedena. Ima tudi usmiljeno srce za neorganizirane in jim pomaga kadar prosijo za pomoč. Tako se je k njej zatekel nedavno neki bivši cirkuški glumač, ki se je v cirkusu ponesrečil in ni imel denarja, da bi bi se vrnil v Ameriko. Beraška organizacija mu je kmalu nabrala toliko denarja, da se je podjetni Američan lahko odpeljal v svojo domovino.

Beraška organizacija je organizirala tudi beračenje samo. To se ne sme vršiti istočasno po vsem Dunaju, pač pa v posameznih okrajih na določen dan. Dunajčani takoj vedo, kdaj je prišel na vrsto ta ali drugi okraj, ker se ta dan pojavi v njem vse polno beračev, ki se javljajo v trgovinah, na stanovanjih in na cestah.

Med berači je tudi mnogo poklicnih policistov, ki se izdajajo za berače, medtem ko v resnici vohunijo.

Dva Poljaka 10.000 m nad zemljo

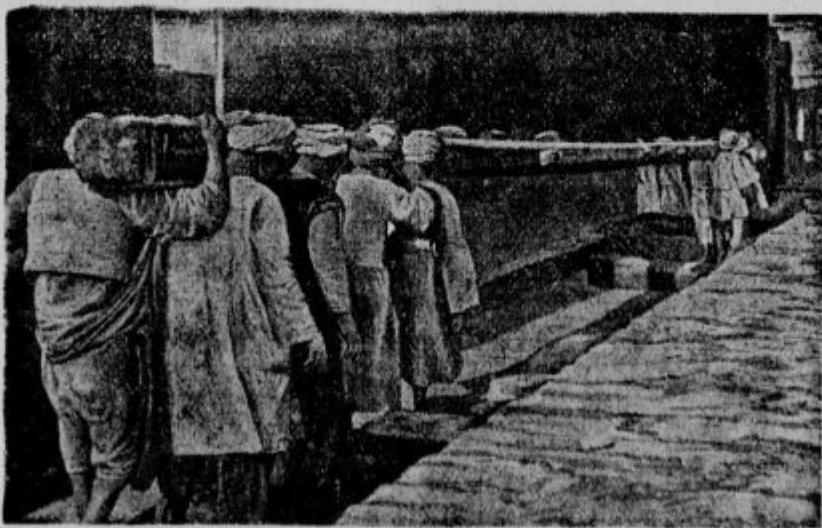
Poljska častnika Hunek in Byrzinski, ki sta tekmovala leta 1932 za pokal Gordon Bennet, sta se v posebnem balonu dvignila v okolici Varšave 10.000 m visoko. Balonu sta nadela ime »Polonia«. Napolnila sta ga s 750 m³ plina, po istem sistemu, kakor je storil to prof. Picard. S seboj sta vzela vse fizikalne priprave, da sta lahko kontrolirala višino in zračni pritisk. Na tla sta se spuščala tri ure in jih dosegla v bližini Pjetrkova. V višini 10.000 m je kazal toplomer 59 stopinj pod ničlo. Poročniku Byrzinskemu je zmrznila leva noga. Peljati so ga morali v bolnišnico.

Tudi otroci že pišejo

V Franciji so zelo v navadi leposlovne nagrade. Nedavno je bila razpisana zanimiva nagrada, in sicer za najboljši otroški spis, ki ga pa morajo pisati otroci sami. Otroci, ki so se udeležili tekme, niso smeli biti starejši kakor 13 let. 250 deklic in dečkov je poskušalo svojo srečo. V razsodišču so bili Marcelle Tinayre, André Maurois in Edmond Jaloux. Pri prvem izbiranju je ostalo samo še 25 tekmecev. Najboljša dela so napisale tri deklice, stare po 12 let. Prva je dobila nagrado 1000 frankov, ostale dve vsaka po 500. Zanimivo je, da so vse tri pisale o življenju živali, in sicer o svojih dogodovčinah z mucko in psičkom. Vzgojitelji so bili v načelu proti razpisu takšne nagrade, češ, da se s tem pri otrocih še pospešuje prezgodnje umsko razvijanje, kar je v škodo otrokom samim. Otrok se mora normalno razviti. Na drugi strani je nevarnost, da se otrok navzame nezdravega ponosa in bahanja pred svojimi tovariši. Ta ponos je navadno tudi neupravičen, ker se prave zmožnosti človeka pokažejo šele v poznejših letih.

Dietna revolucija v spanju

Doslej je bilo splošno naziranje, naj zvečer malo je, kdor hoče ponoči dobro spati. Zdravnik Dorhblüth je prišel na podlagi svojih preiskovanj do nasprotnega zaključka in pravi, da učinkuje post zvečer pri tistih, ki slabo spe, nasprotno; zato jim priporoča dobro večerjo, ki pa ne sme biti prepozna. Okoli 7.30 naj večerjajo in okoli 10 naj gredo spat. Preden zaspijo, naj vzamejo še kozarec mleka ali kakava, ali pa celo masla na kruhu. To bo po njegovem mnenju dobro delo tistim, ki slabo spijo.

V Egiptu bodo obnovili sloviti tempelj v Luxorju, ki ga je čas zelo pokvaril. Dela so se že začela. Slika nam kaže revne egiptanske delavce, ki vlačijo ogromne tramove med prepevanjem svojih žalostnih melodij.

Prva radijska slika o hudem potresu v Kaliforniji. — Luksuzni hotel ob morski obali v Long Beachu v bližini Hollywooda, ki ga je temeljito streslo.

Indijski izobraženec o katoliški cerkvi

Ta značilni članek je prinesla 8. štev. ugledne indijske revije »Prabudda Narata« (Prebujena Indija), napisal ga je pa doktor filozofije Tarak-nath Das, ki je pristen Indijec.

»Med Indijci so fanatiki, ki ne vidijo v drugih verah nič dobrega. Toda vsemu hinduizmu je pa lastna toleranca in pa spoštovanje vseh religij. In tako išče Indijec resnice tudi v katolicizmu in v drugih verah.

Cerprav ne mislimo razpravljati o naukih krščanstva, se pa vendar hočemo ozreti na nekatere značilnejše točke rimske katoliške cerkve.

Poročilo iz Vatikanskega mesta, od 7. aprila 1933 osvetljuje skoraj ves značaj organizacije rimo-katoliške cerkve. To poročilo se glasi: »Drž. podsekretar msgr. Oktaviani je predložil sv. očetu Piju XI. novi Papeški anuarij. Kot vidimo, je v rim. kat. cerkvi 1609 nadškofov in škofov, kardinalov pa 65. Od teh jih je v Evropi 673; v Severni in Južni Ameriki 445; v Aziji 277; v Afriki 140; v Oceaniji 74; v Združenih državah 109; v Kanadi 74; v Mehiki 34; v Argentini 10; v Boliviji 11; v Braziliji 74; v Čile 13 in v Kolumbiji 27.«

Če je 65 kardinalov in 1609 nadškofov in škofov, bo po vsem svetu rim. kat. duhovnikov, redovnikov, bratov laikov, nekaj stotisoč. Rim. kat. cerkev vzdržuje po celem svetu na stotisoče šol, na stotine zavetišč in na tisoče bolnic. Zanimivo bo tudi če zabeležimo, da je Uprava za širjenje vere (De Propaganda fide) to leto prejela prostovoljnih darov 2.600.000 dolarjev ali 8 milijonov rupij. Vendar so pa letošnji darovi za 30% manjši kakor lani. Vsekakor pa rim. kat. cerkev samo po generalnem svetu za širjenje vere potroši letno do 10 milijonov rupij. Stroški za vzgojno, človekoljubno in socialno delo, dalje za vzdrževanje raznih redov rim. kat. cerkve pa letno narastejo skoraj do milijarde dolarjev. Veliko in široko je kraljestvo rimsko katoliške cerkve. Morda je to največja organizacija na svetu. Njena moč in stalnost poteka iz njenega obstoja samega, iz same biti organizacije, ki jo tvorijo: teokracija, aristokracija in sistem reprezentance. Papeža kot glavarja cerkve smatrajo za nezmotljivega in vrhovnega upravitelja cerkve.

Papeža izvolijo iz kardinalskega zbora, ki je sestavljen iz 65 predstavnikov rimskega katoliškega sveta. Ti kardinali so cerkveni knezi, pravi aristokracija iz inteligence (odbrani iz raznih narodnosti in plemen). Svoje najboljše sile so zastavili za cerkev in njeno službo in s tem dosegli tako važen položaj. Cerprav je v rim. kat. cerkvi na stotisoče duhovnikov, vendar je nadškofov in škofov le 1600, kardinalov le 65. Škofje in nadškofje so upravitelji svojih pokrajin, pa vendar so absolutno podložni cerkveni avtoriteti.

Demokratski značaj rim. kat. cerkve se najjasneje vidi iz njene uredbe same. V njeni čredi so bogatini in siromaki, učeni in nevedni, kajti v cerkvi »se rode vsi ljudje svobodni in enaki«. Zanj ni kast. Kmečki in kraljev sin, oba moreta postati duhovnika ali vstopiti v kako redovniško družbo, samo če ima za to sposobnosti.

Značilno svojstvo katoliške cerkve je tudi njena velika pažnja in briga za vzgojo mladine, ki pripada cerkvi. Prav tukaj se kaže ona realna moč te velike organizacije, ki se je razširila po vsem svetu, ki močno vpliva na vse velike svetovne dogodke, da, močnejše kot katerakoli druga svetovna sila.

Rim. kat. cerkev ima v svoji čredi največje teologe in prave askete, prav tako tudi največje učenjake, inženjerje, zdravnike in državnike. Oni, ki delajo za obnovo indijske družbe, bi se ravno od katoliške cerkve marsikaj lahko naučili, zlasti sistema organizacije. In prav po tej veri bi Indija lahko postala solidarna.

Radi nenavadne denarne stiske, ki se je pojavila v Ameriki, odkar so zaprli banke, so pričeli izdajati zasilen denar. Zgornjega je izdala država v Washingtonu in je lesen, spodnjega pa država Jowa

Esperanto v nevarnosti?

Zopet se je pojavil nov jezik in z velikim pompom naznanja svoj pohod. Esperanto bo izginil in »bazična angleščina« si bo zavojevala svet. Tako si je morda marsikdo mislil, ko je čital v dnevnem časopisu o »novem svetovnem jeziku«. Pa tudi marsikakemu esperantistu začetniku je morda upadlo srce: zastoj sem se trudil, znova bo treba začeti.

Toda vsem onim, ki esperantu že pripravljajo pogreb, povemo, da to ni nič novega. Že nebroj poizkusov je bilo in vsak je prerokoval esperantu skorajšnji pogin. Pa vsi drugi poizkusi so se raz, blinili, esperanto pa je obstal. Ali se še spomnite na »Anglico«? Umrl je. In tudi bazična angleščina ne bo našla odmeva, ker je pač angleščina. Iz tega je le razvidno, kako potreben je mednarodni jezik in da za to ni sposoben noben živ jezik.

Mednarodni jeziki da so bili (kakor da jih ni več) umetna tvorba, bazična angleščina pa je nekaj naravnega. Ali mar ni esperanto vzel svojega besednega zaklada iz živih jezikov? Slovnica njegova je pač enostavna (saj je Zamenhof imel pred očmi ravno angleško slovnico), s pomočjo predpon in pripon se lahko tvorijo nove besede (iz korena »san« se da sestaviti približno 70 novih besed), ki odgovarjajo smislu zadevnega korena. Ali ni bazična angleščina potemtakem tudi umetna tvorba? Esperanto, ki ni last nobenega naroda, temveč skupna last vseh, je prebolel že mnogo kriz in iz vsake je izšel utrjen in ojačen; tudi bazična angleščina ga ne bo izpodrinila.

Prvi kritik: »Krasna vaza, kaj? Pristna češka steklena umetnina, kakor jo znajo edino Čehi napihniti.«

Drugi: »Napihovalec je imel brezdvomno hlapico.«

»Kdo ve, koliko časa sta ostala Adam in Eva v rajju?« je vprašal učitelj v šoli.

»Do jeseni,« je odgovoril Janezek.

»Zakaj prav do jeseni?« je vprašal zopet učitelj Janezka.

»Saj jabolka vendar dozorejo šele v jesen!«

Dolar zopet notira

Tečaji so višji kot pred bančnim moratorijem

Ljubljana, 14. marca.

Optimistične prognoze glede dolarja se uresničujejo. Ze včeraj je začela notirati dolar Londona borza, kjer je bil prvi tečaj skoraj enak tečaju z dne 3. marca, ko je prenehalo notiranje. Včeraj je notiral dolar v Londonu 3.44, dne 3. marca pa 3.4475. Danes je bila notacija dolarja v Londonu 3.42 devet dvaintridesetink. Nadalje je uradno začel notirati dolar danes tudi Pariz, kjer je bil prvi tečaj 25.45, 25.425. V včerajšnjem zasebnem prometu je bila objavljena taksacija 25.30—25.40. Pripominjamo, da znaša pariteta Pariza z dolarjem 25.52. Tako visokega tečaja dolar za časa bančne krize ni bilo.

Zaposlenost v februarju

(Po statistiki OUZD v Ljubljani).

Vključ splošni depresiji se gospodarske razmere letos v gotovem oziru povoljnejše razvijajo kot pred enim letom. Res je zaposlenost delavstva za 8% manjša od lanskega leta, vendar opažamo letos (četudi ne posebno izrazito) naraščanje zaposlitve, katerega bo najbrže sezonskega izvora, že od prve polovice februarja dalje. Lani smo dočakali ta pojav šele v začetku aprila. Z ozirom na število delavcev si je najbolj opomogla v februarju gozdno planinska industrija. Prirastek znaša 201 ali 3.71%. Ta industrija je padla od decembra 1932 do januarja 1933 za 3.55%.

Od januarja do februarja so v glavnem nadovali — in sicer radi sezije — sledeče industrije. Čevljarji in krojači imajo po božičnih praznikih vedno počitnice par mesecev. Ljudje hočejo imeti nove obleke šele za Veliko noč in tako pomladanska sezija v tej stroki se ni nastopila. »Oblacilna industrija« in »Predelovanje kože« je morala radi tega pasti. Stavbarstvo v svojih najrazličnejših formah mora radi vremenskih razmer istotako počivati. Radi tega so padle: gradnja železnic, cest itd., industrija kamenja in zemlje ter končno gradnja nad zemljo. Teh 5 industrij je izgubilo 1158 delavcev. Celoten padec pa znaša 1259.

	Povprečno štev. zav. del. v II. 1933	Prirast padec v % od jan. 1933
Kemična industrija	1433	+ 3.90
Običinski obrati	1531	+ 3.83
Gozdno planinska industrija	5425	+ 3.71
Denarni zavodi itd.	565	+ 1.60
Gledališča, svobodni poklici	1219	+ 1.07
Gostilne, kavarne, krčme	2876	+ 0.70
Hišna služinčad	8246	+ 0.58
Industrija kože in gume	1450	+ 0.54
Industrija tobaka	872	+ 0.11
Rudarstvo	1	—
Tekstilna industrija	9381	— 0.59
Gradnja prevoznih sredstev	240	— 0.85
Zasebna prometna podjetja	827	— 1.09
Industrija papirja	1718	— 1.16
Industrija hrane in pijače	3528	— 1.28
Centrale za proiz. sile in za preskr. z vodo	512	— 1.56
javni promet	561	— 1.60
Higijena	1631	— 1.66
Pojedelnostvo	517	— 1.74
Kovinska industrija	6058	— 1.83
Trgovina	3856	— 2.59
Industrija za predelovanje lesa in rezbar.	3714	— 2.67
Grafična industrija	1048	— 2.77
Oblacilna industrija in čiščenje	4011	— 4.51
Gradnja železnic, cest in vodnih zgradb	1296	— 5.48
Predelovanje kože in njenih surogovat	2909	— 7.45
Indust. kamenja in zemlje	1954	— 15.30
Gradnja nad zemljo	1422	— 28.06
Skupaj	68601	— 1.84

ZDRUŽENJE BANČNIH ZAVODOV

Ustanovna skupščina Zdrženja bančnih zavodov v Dravski banovini se je vršila danes dopoldne v sejni dvorani Zdrženja gospodarske banke, d. d. v Ljubljani.

Za ustanovitev tega prisilnega združenja je imenovala Zbornica za TOI v Ljubljani pripravljalni odbor, in sicer g. dr. Ivana Slokarja, glavni ravnatelj Zdrženja gospodarske banke, Hanuš Krofca, ravnatelj centrale Ljubljanske kreditne banke in Avgusta Toetla, ravnatelj Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani. Ustanovna skupščina se je udeležil kot delegat Zbornice za TOI tajnik g. dr. Ivan Pless.

Skupščina je sprejela soglasno pravila, ki jih

leži. Nadalje so začele notirati dolar vse druge borze; Curih je javil danes tečaj 517.50, dne 3. marca pa 511.25. Pariteta je 518.26. Poleg tega smo danes dobili tudi že uotacije iz New Yorka, kjer je notiral funt 3.435.

Tudi na naših borzah je danes začel zopet notirati dolar. V Ljubljani ga je Narodna banka uradno (brez aji) notirala celo višje kot dne 3. marca, ko je bila objavljena zadnja notica zanj. Tečaj je notiral 5649.92 do 5678.18 (100 dolarjev), danes pa notira 5718.81 do 5742.07. Končno se je tudi v zasebnem prometu tečaj dolarja popravil skoraj do stanja pred moratorijem.

bo pripravljali odbor predložil Zbornici za TOI v odobritev. Po odobritvi bo pripravljali odbor sklical prvo redno skupščino združenja, ki bo stopila na mesto dosedanje prostovoljne organizacije bank: Društva bančnih zavodov v Ljubljani.

★

Preferencijal za naše koruze v Franciji. Kakor poročajo iz Pariza, je francoska vlada dovolila uvoz 5000 vagonov naše koruze po znižani carini. Znižanje znaša 40%.

Bilance zagrebških bank. Hrv. splošna kreditna banka, Zagreb, izkazuje znižanje upnikov od 215.6 na 149.1 milj. in primerno znižanje aktivnih postavk. Čisti dobiček za 1932 je znašal 1.06 milj. (1931 1.44 milj.). Iz tega dobička je šlo 0.24 milj. za rezerve, ostalo pa se je preneslo na 1933. Hrv. splošni kreditni zavod, Zagreb: vloge in upniki 12.9 (20.9), reeskont 8.0 (9.4), blagajna 3.6 (2.35), čisti dobiček 0.5 (0.75) milj. — Srbska gospodarska banka, Zagreb: glavnica 3.5, upniki 3.3, reeskont 0.4, č. dob. 0.08 milj.; Diskontna banka, Zagreb: glavnica 1.0, vloge 4.8, upniki 3.5, čisti dobiček 0.01 milj.

Belgrajske banke v I. 1932. Belgrajska druga: čisti dobiček 3.2 (6.4), glavnica 40.0, reeskont 40.6 (39.96), za dividendo 2.5 (4.0) milj.; Belgrajska trgovska banka: glavnica 12.0, č. dob. 0.5 (0.8) milj., dividenda 3 (6); Trg. ind. banka: glavnica 10, č. dob. 2.0 (2.1) milj., dividenda 10%; Banka Zlatibor: glavnica 5, č. dob. 0.5 milj.

Borza

Dne 14. marta.

Denar

V današnjem deviznem prometu so narasli tečaji Amsterdam, Berlina in Trsta. Neizpremenjen je ostal je Curih, dočim so drugi tečaji bili nižji. Začel je tudi notirati New York.

V zasebnem kliringu je notiral na ljubljanski borzi avstrijski šiling 9.20, na zagrebški borzi pa 8.75—8.85, ker je ponudba večja kot povpraševanje, je bil zaključni tečaj za 10.000 šil. samo 8.80. — Grški boni so notirali 35—36 (35.50).

Danes je bila za državne papirje tendenca nekoliko slabšaja. Promet je bil slab kot včeraj in je znašal na zagrebški borzi: vojna škoda 200 komadov in 7% inv. pos. 55.000. Ljubljana, Amsterdam 2310.96—2322.92, Berlin 1359.08—1369.83, Bruselj 799.13—809.07, London 194.97—196.57, Curih 1108.35—1118.85, New York 5718.81—5742.07, Pariz 224.88—227, Praga 169.70 do 170.65, Trst 292.68—295.08.

Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 54.440 Din.

Curih, Pariz 20.29, London 17.65, New York 517.50, Bruselj 72.10, Milan 26.40, Madrid 43.70, Amsterdam 208.25, Berlin 122.80, Dunaj 72.91 (58.30), Stockholm 93.40, Oslo 90.30, Kopenhagen 78.70, Sofija 3.70, Praga 15.32, Varšava 57.80, Atene 2.90, Carigrad 2.475, Bukarešta 3.08.

Vrednotni papirji

Ljubljana, 7% inv. pos. 44.50—45, vojna škoda 183—185, 8% Bier. pos. 38—39, 7% Bier. pos. 34.50—36, Trboveljska 140—155.

Zagreb, Drž. papirji: 7% inv. pos. 43.50 do 45 (44.50), agrarji 22—25, vojna škoda 180—182 (183), 3. 180—183 (183), 4. 178—182, 6% begl. obv. 30—31.50, 8% Bier. pos. 38—39, 7% Bier. pos. 34.50—35. — Delnice: Narodna banka 3550 bl., Priv. agr. banka 215 den., Nar. šum. 20—30, Sečrana Osijek 120—140, Impeks 50 den., Isia 90 bl., Trboveljska 140—160.

Belgrad, Narodna banka 3500 bl., Priv. agr. banka 216—218 (218, 216), 7% inv. pos. 43—44, vojna škoda 179—180 (181, 179), 6% begl. obv. 31.50—31.75 (32), 7% pos. DHB 41.50 bl.

Dunaj, Don. sav. jadr. 55.75, Zivno 60, Aussiger Chemische 137.25, Alpine 11.82, Rima Murany 19.75.

Žitni trg

Položaj na našem žitnem trgu je neizpremenjen kakor tudi cene. Promet je padel na minimum.

Prodaja moka je majhna. Koruza se v tendenci vdrži pri neizpremenjenih cenah.

Novi Sad. Vse je neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 41 vagonov. Sember. Pšenica: be. okol. Sombor, gor. bač. sremska, potiska 222.5—225, slav. ban. potiske 222—224, ban. 219—221. Koruza: be. žel. prompt 62—64. Ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 35 vagonov.

Budimpešta. Tendence: za pšenico in rž slaba, za koruzo stalna. Promet: srednji. Pšenica: marec 14.21, zaklj. 14.21—14.22; maj 14.15—14.25; oktober 12.65, zaklj. 12.65. Rž: maj 8.38—8.50, zaklj. 8.40—8.41. Koruza: maj 7.50—7.62, zaklj. 7.62 do 7.68; julij 7.96—8.02.

Živina

Mariborski živinski sejem dne 14. marca. Na današnji živinski sejem je bilo prignanih 17 konj, 7 bikov, 144 volov, 307 krav, 19 telet, skupaj 499 komadov. Cene so bile sledeče: debeli voli 3.25 do 4 Din, poldebili voli 2—2.75 Din, plemenski voli 2.25—3 Din, klavne krave debele 2—3.50 Din, plemenske krave 1.25—2 Din, krave klobasarije 1—1.50 Din, molzne krave 1.50—2.50 Din, breje krave 1.50—2.50 Din, mlada živina 3—4 Din, teleta 4—5 Din za kilogram živo teže. Prodanih je bilo 297 komadov. Mesne cene so v Mariboru sledeče: volovsko meso I. 8—10 Din, II. 6—8, meso bikov, krav in telet 4—6 Din, teleče meso I. 10 do 14 Din, II. 6—8 Din, svinjsko meso sveže 8 do 16 Din.

Dunajski praški sejem. (Poročilo tvrdke Edv. Saborsky in Comp., Dunaj.) Pripeljanih je bilo 6971 pršutarjev in 5094 špeharjev, iz Jugoslavije 2267. Na kontinentalnem trgu pa je bilo 799 špeharjev. Cene: špeharji najboljši 1.50, I. 1.45—1.48, II. 1.35 do 1.42, kmetski 1.38—1.47, pršutarji 1.40—1.55, najboljši 1.80—1.70. Tendence: špeharji so se pocenili za 8—10 grošev, pršutarji pa so se slabo držali pri dosednji ceni.

Sport

OBČNI ZBOR SK »JADRAN«

V nedeljo, dne 26. p. m. se je vršil 13. redni letni občni zbor SK »Jadrana«, katerega se je udeležilo nad polovico celokupnega članstva. Gospod predsednik Soklič Matko je otvoril zborovanje ter po kratkih pozdravnih besedah podal svoje poročilo, med katerim je posebno označil vzroke slabega napredovanja kluba. To je izguba igrišča in prostorov za potrebne treninge ter pomanjkanje agilnega odbora. Z željo na čimvečji uspeh bodočega poslovnega leta preide k poročilu odbora.

Tajnik g. Benedikt Stane poda izčrpano poročilo o delovanju u. o. v poslovnem letu 1932/33. Blagajniško poročilo je podal g. Prezelj Jože. Stanje blagajne je aktivno. Celokupni denarni promet izkazuje Din 9.785.—

Po absoluturji staremu odboru je bil soglasno izvoljen nov odbor s predsednikom g. dr. Mole Rudolfom na čelu.

Predsednik g. dr. Mole Rudolf je v kratkih besedah orisal smerice bodočega delovanja, s pozivom celokupnemu članstvu k smotnemu in požrtvovalnemu delu, ter je v vsestranskim upanjem na boljše uspehe zaključil dobro uspel občni zbor.

Novi naslov kluba je: SK Jadran, tajnik g. Benedikt Stane, Ljubljana, Zelena pot 4.

Tekmovanje železničarjskih nogometnih klubov Jugoslavije za pokal g. L. Radivojevića, ministra za promet. Da bi se čim bolj razvijal nogomet med železničarji, je g. minister za promet daroval pokal za zmagovalca v tekmah, ki se imajo odigrati med železničarskimi sportnimi klubi kraljevine Jugoslavije. Omenjene tekme se bodo odigrale vsako leto enkrat. Klubi se razdelje v tri skupine. Prvo skupino tvorijo: 1. Belišče—Osijek; 2. Ljubljana—Maribor; 3. zmagovalac pod 2.—Zagreb; 4. zmagovalac pod 3.—zmagovalac pod 2. V drugo skupino pridejo: 1. Sombor—Novi Sad; 2. Velika Kikinda—Veliki Bečkerek; 3. zmagovalac pod 1.—zmagovalac pod 2. Tretjo skupino tvorijo: 1. Sarajevo—Derventa; 2. Prilep—Skoplje; 3. Zaječar—Niš; 4. zmagovalac pod 2.—zmagovalac pod 3; 5. zmagovalac pod 4.—Belgrad; 6. zmagovalac pod 5.—zmagovalac pod 1. Tekme se odigrajo v mestih prvotnih klubov. Semifinale in finale tekme bodo o priliki kongresa združenja jugoslovanskih železničarjev 10. in 11. junija v Zagrebu. Prva tekma bo že prihodnjo nedeljo v Mariboru z ljubljanskim Hermesom in tamkajšnjimi železničarji.

Sklepi LNP. Nogometna podzveza je sklenila, da ostane število klubov (4) v podzvezni ligi do prihodnjega običnega zbora. Ta sklep smatra LNP za pravilen in pravičen, kajti vsaka druga rešitev bi bila neosnovana. Jakost klubov se je od lanskega prv. leta spremenila, a prave baze, kdo je upravičen za vstop v podzvezno ligo samo na osnovi jesenske prvenstvene tabele 1932, ni. Odslej bodo morali klubi pošiljati po tri fotografije za verifikacijo igralcev. Ena fotografija se bo poslala Zvezi v Belgrad za centralno kartoteko in evidenco. Jesenska prvenstvena tabela v vseh podzvezah, kjer

so se izločili nekateri klubi iz lokalnega tekmovanja v drž. ligo, ostanejo nespremenjene, se mora torej upoštevati tako kot je bila dosežena z rezultati klubov, ki sedaj sodelujejo v državni ligi. Ta sklep je napravila nogometna zveza v Belgradu. Pričetek prvenstvenega tekmovanja za podzvezno ligo bo poslovni odbor določil na svoji seji dne 15. marca. Nadalje je podzveza sklenila, da stopi v stike s sodniško sekcijo, da bi se dosegla harmonična delovna zveza med obema forumoma.

Nov svetovni rekord v obojerno potegu (peresna teža) je postavil preteklo soboto Avstrijec Janisch z 97.5 kg. Prejšnji, ki ga je tudi sam držal, je bil dosežen s 96 kg. Obenem je zboljšal tudi rekord v olimpijskem troboju od 287.5 kg na 290 kg.

Damski rekord v hitrostnem drsanju. V Helsinforu je postavila finska drsalca Verne Lesche dva nova svetovna rekorda: 3000 m dolgo progo je prevozila v času 6:24.1, za 5000 m pa je rabila 10:33.6 minut.

Nazanila

Ravnateljstvo drž. konservatorija v Ljubljani priredi v petek, dne 17. t. m. ob četrti na 7 zvečer v Filharmonični dvorani javno produkcijo gojenec. Nastopijo: Čnus Kazimira iz šole prof. Fodranspergove, Rudolf Vida in Korenčan Štefka iz šole prof. Wistinghausnove, Campa Slava iz šole ravnatelja Hubada; Šaplja Božena iz šole prof. Škerjanca, Gallatia R. in Vodušek V. iz šole prof. Janka Ravnika; Burger Kajetan iz šole prof. Jeraja, Ornik Franca iz šole prof. Šlaisa. Vstop je vsokomur prost proti nakupu programa, ki stane 2 Din. Ravnateljstvo vabi etarše in sorodnike gojencev ter prijatelje glasbe, da posetijo to produkcijo.

— Film, skioptične slike in predavanje o Dolenjski. Drogerija Gregorič priredi v četrtek zvečer ob pol 9 javno predavanje v veliki dvorani Delavske zbornice, ki bo posvečeno naravnim krasotam doslej turistično tako zanemarejene Dolenjske, katera skriva toliko nepoznanih lepote. Predaval bo g. Viktor Pirnat, učitelj v Novem mestu, ki bo povedel poslušalce z nad sto krasnimi dia pozitivni v čudovito dolino gradove ob Krki. Akademski slikar Božidar Jakac pa bo zavrtel film, ki ga je posnel ob zadnjih izletih fotografov amaterjev na Dolenjsko, ki jih je lansko leto priredila drogerija Gregorič. Vstopnice za predavanje so brezplačno na razpolago vsakomur v drogeriji Gregorič v Prešernovi ulici.

Klub esperantistov v Ljubljani vabi svoje članstvo na 12. redni občni zbor, ki se bo vršil v četrtek dne 16. marca 1933 ob 20 v Delavski zbornici (nasproti knjižnici).

O pomladnem delu na vrtu bo v okvirju podružnice SVD drevi ob 19 predaval v risalnici na realki (vhod čez dvorščice) ravnatelj mestnih nasadov g. Anton La p. Vstopnine ni.

Sadarska podružnica na Viču ima jutri dne 16. marca ob 19 zvečer svoje redno mesečno predavanje: Obrezovanje priključnega sadnega drevja, požahlanje in precepjanje. Priidite mnogoštevilno!

Kranj. Občni zbor Podružnice Slov. planinskega društva se bo vršil danes ob 8 zvečer v Narodnem domu. Udeležite se polnoštevilo.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 15. marca: »SLAVA IN NJENI MESETARJI«, Jla. Red Sreda.

Četrtek, 16. marca: Ob 15: »VODA«. Dijaska predstava. Globoko znižane cene. Izven.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 15. marca: »PRI BELEM KONJČKU«. — Red B.

Četrtek, 16. marca: »PRI TREH MLADENKAH«. Opereta. Red A.

Petek, 17. marca: »MORANA«. Red C.

Opozarjamo, da stopi s 15. marcem v veljavo novi poletni abonma Narodnega gledališča v Ljubljani. Razpis abonmaja je našel prap lep odziv in priglasi se je precejšnje število novih abonmentov. Na novo prijavljeni abonenti za red B imajo predstavo dne 15. t. m., za red A 16. t. m., red C dne 17. t. m. v operi. Red D pride takoj nato na vrsto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 15. marca ob 20: GROB NEZNANEGA VOJAKA. Red C.

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani

P. C. Wren:

Lepi Mihael

62

Moj delež v tej bitki je bil omejen samo na ležanje za deblom neke palme, odkoder sem streljal, kadar sem kaj opazil. Prav tako bi bil lahko preživel tisti dan na kakem strelišču.

Po zmagi pri El Rasi se je brigada jela pomikati proti jugu in mi smo se ji priključili. Po dolgih mukepolnih tednih naporne hoje pa smo se zopet ločili od bataljona, ker smo morali odriniti v zadnjo, najbolj oddaljeno točko v puščavi, v postojanko Zinderneuf. Tam nas je doletela tudi nesreča, da smo se morali raziti z Digbyjem in mnogimi našimi prijatelji, med katerimi sta bila tudi Hank in Buddy.

Te so poslali v jahalno šolo v Tanout-Azzalu.

To je bil krut udarec za Mihaela in zame, ta ločitev od najinega brata in najinih najboljših prijateljev Hanka in Buddyja. Pa naj je bilo kakorkoli, tolažili smo se z mislijo, da se bomo prej ali slej zopet združili, in ker nam ni ostalo drugega, smo se sprijaznili z Zinderneufom.

Peto poglavje.

Fort Zinderneuf.

Po slabem začetku je postajalo življenje čimdalje bolj težavno in naporno v tej iz ilovice zgrajeni trdnjavi, ki je stala osamljena v brezmejni puščavi, kakor majhen otok sredi širnega oceana.

Tropska omotica je kmalu zadivljala, to pa v tako strašni obliki, da samoumori in umori niso bili nič nenavadnega.

To svojo strašno razsežnost je zavzela bolezen, tako

se mi zelo zdi, v prvi vrsti radi tega, ker se je stotnik Renouf ustrelil po komaj mesec dni trajajočem življenju v tej grozoviti peči. Seveda ne vem vzroka za to njegovo početje, toda šušljali so, da si je nakopal neko strašno bolezen. Ta tragedija je vrgla mrko senco na življenje v Zinderneufu, ki je bilo že samo na sebi mrko do neznanosti.

En teden po tej nesreči, kajti ta dogodek smo imeli za nesrečo, je umoril neki korporal nekega seržanta in nato še sebe. Zakaj in s čim se je mogel seržant zameriti korporalu Gontranu tako zelo, ne vem — dejstvo pa je, da sta bila sicer oba kakor tudi stotnik Renouf razsodna in razumna moža. Potem je še obolet poročnik Debussy, naš novi poveljnik, začel hirati in slednjič umrl, nakar ni prevzel njegovega mesta nihče drug kakor sam seržant Lejaune.

Od trenutka, ko se je razširila vest o poročnikovi smrti, se je spremenilo ozračje v Zinderneufu iz slabega v najhujše.

Krotilec levov je vstopil v kletko, in sovražni, obupani in razdraženi levi so vedeli, da ima v eni roki bič, ki bi jih naj vzpodbadal k upor, v drugi roki pa samokres, s katerim bo kaznoval ob prvem znaku vstaje.

Življenje v Zinderneufu ni bilo več življenje, marveč neprestano izogibanje smrti, ki je grozila od sončarice, vročinske kapi, enoličnosti in seržanta Lejaune.

Tropska omotica je razsajala; vsakdo se je je bolj ali manj nalezal in bil temu primerno normalen, izčrpan in prerazdražen od strašne vročine, prenaporne službe in od zavesti, da mora životartiti v tej mali ilovnati peči. Lejaune, v čigar rokah sta bila naše življenje in naša usoda, je postal še bolj brezumen, kakor je že bil.

Z motrišča njegovih predstojnikov je bil docela normalen, kajti bil je zmogel vzdrževati jekleno disciplino.

O vsem je pošiljal zanesljiva poročila, in ako bi se dogodilo, da bi sovražnik napadel fort, so mogli biti prepričani, da bo varoval čast francoske trobojnice do zadnjega moža.

Toda s stališča njegovih podrejenih ni bil zato nič manjši blaznež, pa še zelo nevaren.

Včasih sem bil skoraj vesel, da ni bilo Digbyja pri nas, čeprav sem ga zelo pogrešal; in ob takih trenutkih sem si zelo želel, da tudi Mihaela ne bi bilo tu, dasi sem bil zelo navezan nanj.

Mihael in jaz sva si prizadevala, kolikor sva mogla, da ne bi dala Lejauneu kakega povoda, zaradi katerega bi službeno nastopil proti nama; toda prekmalu sva uvidela, da si bo Lejaune nekega dne poiskal kak povod, da bo službeno postopal z nama. Vse, kar sva mogla storiti, je bilo, da sva tisti dan čim dlje zadrževala...

</

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2:50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Šivilja na dom
išče zaposlenja. Nizka cena. Marija Lah, Moste, Ribniška ul. 24, pri Šošterič. (a)

Službo strojnika
kjerkoli — iščem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2803. (a)

Mlada prodajalka
želi kakršnokoli službo. Ponudbe prosim na upr. »Slov.« pod »Vedno hvala« št. 2839. (a)

Službo
želi 21 let staro dekle, vajeno vseh del in nekoliko kuhe. Naslov. se izve v upr. »Slov.« pod št. 2840. (a)

Vajenci

Učenec ali učenka
se sprejme takoj v trgovino z meš. blagom. Nemščine zmožni imajo prednost. Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 2811. (a)

Za brivca

se želim izučiti pri boljšem mojstru. Pogoji po dogovoru. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2834. (v)

Službu določa

Pridno dekle
kot pomivalko — sprejme takoj. Hotel Štrukel. (b)

Kateri zastopnik
usnjarske stroke bi prevzel proti proviziji kolekcijo čevljarstvih potrebščin? Gospodje, ki potujejo samo po Dravski banovini, in ki so dobro vpeljani pri usnjarskih in čevljarstvih trgovinah, naj javijo naslov z navedbo referenc na upr. »Slov.« pod »Marljiv« št. 2708. (b)

Služba obč. tajnika
občine Sv. Stefan v Smarju pri Jelšah, se takoj odda. — Sprejme se samec, kršč. mišljenja, najbolje kak vpokojenec. Oglasi se je osebno pri županu. Plača po dogovoru. (b)

Denar

Vložne knjižice
kupite ali prodaste najbolje pri Komand družbi M. JANKOLE, Ljubljana, Selenburgova ulica 6. II. Telefon 30-52. (d)

MILIJON KREDITA

Veliko trgovsko podjetje potrebuje milijon Din — kratkoročnega sezonskega kredita. Garancija prvovrstna. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod značko »Sigurno 999.2861.

Za pomladansko sezijo

velika izbira in nizke cene vsemu blagu v Trpinovem bazarju v Mariboru, Vetrinjska ulica 15.

Sv. zakon-vrelec življenja

Vsa sodobna vprašanja o zakonu načelno pojasnjena. — Se dobi v knjigarnah in prodajalni Ničman. — Din 20.—.

Pouk

Šoferska šola E. Čeh

(bivša Camernikova šoferska šola) Ljubljana, Dunajska c. 36
Šola za poklicne šoferje in amaterje. Prospekti in pojasnila zastoj in franko.

Stanovanja

ISČEJO:

Dvosobno stanovanje
išče mirna družina za maj najraje v centru. Ponudbe s ceno na upr. »Sloven.« pod zn. »Točen plačnik z mirnimi otroci.« (c)

ODDAJO:

Enosobno stanovanje
pritlično se odda za maj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 2836. (e)

Dosmrtno stanovanje
se odda na Ostrožnem št. 62 pri Celju. (e)

Vnajem

ODDAJO:

Gostilna

dobro ideoča, z velikim vrtom in z odkupom vsega inventarja se odda v Ljubljani v najem. Ponudbe samo resnim reflektantom. Poizve se v upr. »Slov.« pod št. 2854. (n)

Objave

Preklic

Podpisani Leopold Kališ, posestnik v Sp. Gameljnih, preklicujem vse, kar sem v tork, dne 7. februarja 1933 popoldne v Sp. Gameljnih govoril o gospodu Ivanu Zobcu, sodelavniku »Ivarne železa in kovin dr. z omejeno zavezo v Sr. Gameljnih št. 6«, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Leopold Kališ s. r.

Porestva

Droben oglas v »Slovenca«
posreduje ti hitro prodaja; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Hiša z zemljiščem
tik banovinske ceste — ugodno naprodaj. Ponudbe pod št. »48.000« na upravo »Slovenca« pod št. 2565. (p)

Enodružinsko hišo
prodam. (Štiri sobe, kuhinja in zraven spadajoče pritlikline, vodovod, elektrika, majhen vrt. Naslov pove upr. »Sl.« pod št. 2841. (p)

Naprodaj

je pod roko hiša in vrt pok. g. Marije Klausch, Maribor, Meljska c. 65, v cenilni vrednosti 228.847 Din. Pogoje pove pisarna javnega notarja dr. Iva Šorlija, v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 14. (p)

Kupimo

Otroški voziček

dobro ohranjen kupim. — Naslov pove upr. »Slov.« pod št. 2837. (k)

Srebrne krone

stare zlato in srebro kupuje **RAFINERIJA DRAGIH KOVIN** — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Ročna brizgalna

dobro ohranjena se kupi. Ponudbe cene ter opis brizgalne prejema gasilno društvo Veliki kamen, Rajhenburg. (k)

Pohištvo

Najugodnejši nakup pohištva!

Spalnice plesk. 2000 Din omare pleskane 400 Din postelje pleskane 200 Din kuhinje komplet. 950 Din Imam veliko izbero vsakovrstnega modern. pohištva po najnižjih cenah.

Andlovic
strojno mizarstvo Komenskega ul. 34.

Prodamo

Če avto svoj stari prodajal ali motorja bi znebil se rad, brž kupcev ti mnogo prižene Slovenecov najmanjši inšertat

Konfekcija — moda
najboljši nakup. — Anton Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. (l)

Nogavice, rokavice, robce, perilo, torbice, kravate
nizke cene samo pri **PETELINC-u** Ljubljana ob vodi blizu Prešernovega spomenika

Sadna drevesa
Radi izpraznitve drevesnice na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Rad izpraznitve drevesnice
na Poljanski cesti je naprodaj več tisoč visokodebelnih in pritličnih jablan in hrusk, marelic in breskev po znižanih cenah. Zahtevajte cenik, ali se osebno zglasite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. (l)

Lečo

debelozrnato in orehova jedra — nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana. (l)

Volna, svila, bombaž

staino v bogati izbiri v vseh vrstah za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Kari Prelog Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Purane, kokoške,

pitane, zaklane, očiščene, 10 kg Din 150. Ia suhe češnje 68 Din, suhe bruske 10 kg 55 Din. Lipov med garantiran čist, 10 kg 145 Din, franko naročnik razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Semena

Semenski oves, grabovo, črno deteljo, domačo lucerno, peso, travo in druga semena za polje dobite v najboljši kakovosti pri **FRAN POGAČNIKU** v Ljubljani, Tyrševa (Dunajsta) cesta št. 67, nasproti mitnici. (l)

Več šup in barak

dobro ohranjenih in kritih z opeko, je ugodno naprodaj. Ena šupa sama daje zadosti stavbenega materiala za manjšo hišo. Vprašati v Ljubljani v trgovini Kolšek, Dunajska cesta 47. (l)

Prst (humus)

za vrtove

pesek za posipanje

— Vam dobavi gradbeno podjetje Anton Mavrič, Tyrševa 38, Ljubljana, Telefon št. 33-82.

Plašče za zdravnike,

kemike, brivce in obrtnike, jopiče za natakarje, mesarje in druge obrti, predpasnike za kuhinjo, dom in obrt — izdeluje Hamann, Mestni trg 8. (l)

Otroške vozičke

šivalne stroje in kolesa kupite najceneje pri tvrdki S. Rebolj & drug, Vošnjakova ulica 4. (l)

Veliko barako

prodam. Čuvajnica 84, ob gorenjski progi. Zg. Šiška.

Obrt

Posteljne mreže

izdeluje in popravlja najceneje po naročilu Alojz Andlovic, Komenskega ul. 34. (l)

I. KRAVOS

Maribor, Aleksandrova 13

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri **A. & M. ZORMAN** Ljubljana, Stari trg št. 32

Sveže najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam

Krušno moko in

rženo moko

vedno sveže, kupite zelo ugodno pri **A. VOLK LJUBLJANA** Rešljeva cesta 34

Inserirajte

v

„Slovenca“!

Specijalni entel oblek, ašuriranje, predtisk

najhitrejša postrežba — najfinejše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinj, entlanje, izdelovanje gumbic

Velika izbira predtiskanih žen. ročnih del Vsled najmoderneje ureditve podjetja — najnižje cene.

Pozor! SEMENA Pozor!

vsakovrstna kakor travna detelja — zelena, posebej pa za peso, cvetlična, neprekosljive kakovosti in kaljivosti Vam priporoča v nakup staroznana tvrdka

M. BERDAJS, MARIBOR

Ustanovljeno 1869 — Tel. št. 23-51 (interurb.)

Mednarodni velesejem v Pragi

19.—26. marca 1933

SVETOVNI VELESEJEM na katerem so zastopani narodi in države

Znižana

vožnja za brzovlake in navadne vlake:

Jugoslavija 25% Avstrija 25%
Čehoslovaška 33% Madjarska 25%

Pojasnila in legitimacije daje:

ALOMA COMPANY, Aleksandrova cesta 2

ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT

PUTNIK, Gajeva ulica za nebotičnikom

Prodaja tiskarne

Iz konkurzne mase

Kmet. eksportne zadruge v Mariboru

se prodaja najboljšemu ponudniku s prenosom osnov. vloge tvrdka

Podravska tiskarna

družba z o. z. v Mariboru, Gregorčičeva ulica št. 6

s tiskarsko koncesijo

za ne manj kot cenilno vrednost 259.841 Din — proti takojšnjemu plačilu v gotovini netto.

Ponudbe je podati konkurznemu upravitelju pismeno do 3. aprila 1933, nakar se bodo vsi ponudniki povabili osebno na ustno ofertalno dražbo, pred katero bo treba položiti varščino v polovičnem znesku cenilne vrednosti.

Cenilni zapisnik in podrobnosti o prodaji so na razpolago pri konkurznem upravitelju, ki dovoljuje tudi ogled tiskarne.

Konkurzni upravitelj:

dr. Šnuderl Maks, advokat, v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 28.

Marija Sternadova roj. Thomas

vдова po ravnatelju

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v četrtek 16. marca 1933 ob 9 dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Železnikih. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi v Železnikih.

V Železnikih, dne 13. marca 1933.

Globoko žalujoči ostali.

Zahvala

Dolžnost nam veva, da se najtopleje zahvalimo vsem sorodnikom, korporacijam, prijateljem in znancem, ki so nam ob času boleznin in smrti naše nepozabne in predrage pokojnice, gospe

Karoline Zdravič roj. Kolimann

stali tolažilno ob strani in nam lajšali težko bol. Zahvaljujemo se pristrčno za vse izraze iskrenega sočutja in sožalja, za spremstvo naše pokojnice k večnemu počitku. Iskrena hvala darovalcem prekrasne cvetja.

Dolga vas, dne 11. marca 1933.

Žalujoči ostali.

Zahvala

Za izkazano nam sožalje in sočutje ob smrti našega nepozabnega brata, strica in svaka, gospoda

Josipa Mayr

emer. lekarnarja in posestnika

za poklonjene lepe vence in cvetje ter za nadvse čaščeče spremstvo na njegovih poslednjih poti, se vsem prav iskreno zahvaljujejo

žalujoče rodbine:

Mayr — Sušnik.

Zahvala

Za izkazano nam sožalje in sočutje ob smrti našega nepozabnega brata, strica in svaka, gospoda

Josipa Mayr

emer. lekarnarja in posestnika

za poklonjene lepe vence in cvetje ter za nadvse čaščeče spremstvo na njegovih poslednjih poti, se vsem prav iskreno zahvaljujejo

žalujoče rodbine:

Mayr — Sušnik.

Zahvala

Za izkazano nam sožalje in sočutje ob smrti našega nepozabnega brata, strica in svaka, gospoda

Josipa Mayr